

WP2.1: Εγχειρίδιο για εκπαιδευτικούς.

Ακρωνύμιο έργου BuddyMigrants

Όνομα έργου Building Inclusive Communities through intercultural education in schools

Κωδικός έργου KA220-SCH-D517F124

Εκδόσεις	Ημερομηνία	Αλλαγές	Τύπος αλλαγής	Παραδόθηκε από
Έκδοση 1.0		Αρχικό έγγραφο	-	SYNTHESIS

Πληροφορίες εγγράφου

Όνομα αναγνωριστικού εγγράφου: BuddyMigrants_WP2_Handbook_V1

Τίτλος εγγράφου: Εγχειρίδιο για εκπαιδευτικούς/ες

Τύπος: WP2.1: Έρευνα και Εγχειρίδιο για εκπαιδευτικούς/ες των σχολείων.

Ημερομηνία παράδοσης:

Τύπος δραστηριότητας: Ενοποιημένο έγγραφο

Επικεφαλής δραστηριότητας: SYNTHESIS Center for Research and Education

Επίπεδο διάδοσης: Εμπιστευτικό

Δήλωση αποποίησης ευθύνης

Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι αποκλειστικά των συντακτών/τριών και δεν αντικατοπτρίζουν κατ' ανάγκη τις απόψεις και τις γνώμες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε ο EACEA μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι γι' αυτές.

Το έγγραφο αποτελεί ιδιοκτησία της κοινοπραξίας BuddyMigrants. Το υλικό του έργου που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων διαχείρισης και υλοποίησης του έργου προτρέπεται να αντιγραφεί και/ή να διανεμηθεί, και παρακαλούμε για την αναφορά αυτού του έργου ως πηγή και/ή την αποστολή ειδοποίησης στο info@blenders.be, ώστε να μπορούμε να παρακολουθούμε την επιρροή/διάδοση του υλικού του έργου.

Πίνακας περιεχομένων:

Εισαγωγή	5
Πεδίο εφαρμογής και βασικές έννοιες του Εγχειριδίου για εκπαιδευτικούς.....	6
Θεματικοί τομείς.....	6
Διαπολιτισμική Εκπαίδευση.....	6
Παγκόσμια Εκπαίδευση.....	7
Εκπαίδευση για τα ανθρώπινα δικαιώματα.....	7
Εκπαίδευση για την βιώσιμη ανάπτυξη.....	8
Πηγές που συγκεντρώθηκαν	8
Απευθυνόμενο κοινό.....	8
Κριτική ανάλυση και οργάνωση του υλικού που συγκεντρώθηκε.....	9
A. Σλοβενία.....	9
B. Αυστρία.....	17

Γ.	
Βέλγιο.....	
.....	25
Δ.	
Ελλάδα.....	
.....	29
Ε.	
Κύπρος.....	
.....	36
Συνολικό	
Συμπέρασμα.....	
.....	43
Πηγές που συγκεντρώθηκαν από όλο το	
υλικό.....	47

Εισαγωγή

Ο σκοπός του Εγχειριδίου για εκπαιδευτικούς (WP2.1) είναι να προσφέρει μια κριτική ανάλυση του υλικού που συγκεντρώθηκε από την έρευνα και αποτυπώθηκε σε ένα ενοποιημένο έγγραφο. Με αυτό το ενοποιημένο έγγραφο, οι εκπαιδευτικοί, οι εταίροι του έργου και οι ενδιαφερόμενοι φορείς θα αυξήσουν τις γνώσεις και την κατανόησή τους σχετικά με τις βασικές έννοιες, θα εμπνευστούν από τις βέλτιστες πρακτικές και θα εντοπίσουν τις ελλείψεις και τα κενά στα υφιστάμενα μαθήματα, τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπιστούν στο νέο πρόγραμμα σπουδών (WP2.2) και να αποτελέσουν τη βάση του.

Το Εγχειρίδιο για εκπαιδευτικούς, λοιπόν, είναι μια συλλογή από:

α) επιστημονικές δημοσιεύσεις, επίσημα έγγραφα πολιτικής και τεχνικά έγγραφα για την εκπαίδευση (για παράδειγμα από την UNESCO, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Συμβούλιο της Ευρώπης),

β) εκπαιδευτικά μαθήματα, εργαλεία, πλατφόρμες και διαδικτυακές πύλες,

γ) τις βέλτιστες εκπαιδευτικές πρακτικές, και

δ) εκπαιδευτικά σχέδια, προγράμματα και πρωτοβουλίες, οργανωμένα με κατάλληλο τρόπο και παρουσιασμένα με ολοκληρωμένο, ενιαίο και ενοποιημένο τρόπο.

Οι ενδεικτικοί θεματικοί τομείς είναι η διαπολιτισμική εκπαίδευση, η παγκόσμια εκπαίδευση, η εκπαίδευση για τα ανθρώπινα δικαιώματα και η εκπαίδευση για την βιώσιμη ανάπτυξη.

Πεδίο εφαρμογής και βασικές έννοιες του Εγχειριδίου για εκπαιδευτικούς.

Πεδίο εφαρμογής:

Το Εγχειρίδιο για εκπαιδευτικούς έχει ως στόχο να χρησιμεύσει ως μια ολοκληρωμένη πηγή για τους/τις εκπαιδευτικούς, παρέχοντάς τους κριτικές αναλύσεις, βέλτιστες πρακτικές και λεπτομερείς

οδηγίες για την ενσωμάτωση της διαπολιτισμικής και παγκόσμιας εκπαίδευσης, της εκπαίδευσης για τα ανθρώπινα δικαιώματα και της εκπαίδευσης για την βιώσιμη ανάπτυξη στις διδακτικές τους πρακτικές. Θα βοηθήσει τους/τις εκπαιδευτικούς από διαφορετικά εκπαιδευτικά πλαίσια, ιδίως από την Κύπρο, την Ελλάδα, το Βέλγιο, τη Σλοβενία και την Αυστρία, να ενισχύσουν τις γνώσεις τους, να εμπνευστούν από επιτυχημένες εκπαιδευτικές πρωτοβουλίες και να εντοπίσουν και να αντιμετωπίσουν τα κενά στα τρέχοντα προγράμματα σπουδών τους.

Θεματικοί τομείς:

1. Διαπολιτισμική εκπαίδευση

Η διαπολιτισμική εκπαίδευση περιλαμβάνει την κατανόηση και το σεβασμό της πολιτισμικής ποικιλομορφίας, την προώθηση του διαπολιτισμικού διαλόγου και την προώθηση της κοινωνικής συνοχής. Σύμφωνα με το Συμβούλιο της Ευρώπης, "η διαπολιτισμική πτυχή της σχολικής εκπαίδευσης αποτελεί ένα χώρο όπου τα παιδιά μπορούν να συναντηθούν, να έρθουν σε επαφή και να αλληλεπιδράσουν με τη διαφορετικότητα και την ετερότητα. Συμβάλλει επίσης στην προετοιμασία τους για τη ζωή στην κοινότητα, στην ανάπτυξή τους ως δημοκρατικών πολιτών και στην ικανότητά τους να συμμετέχουν". - [Πηγή](#)

Η διαπολιτισμική εκπαίδευση στοχεύει στην προώθηση της κοινωνικής συνοχής ενθαρρύνοντας τους/τις μαθητές/τριες να αναγνωρίζουν και να σέβονται τις πολιτισμικές ταυτότητες και προοπτικές των άλλων. Ο τομέας αυτός αντιμετωπίζει τις προκλήσεις των πολυπολιτισμικών τάξεων, όπου τα διαφορετικά πολιτισμικά υπόβαθρα μπορεί να οδηγήσουν σε παρεξηγήσεις ή συγκρούσεις. Με την ενσωμάτωση της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να δημιουργήσουν ένα συμπεριληπτικό περιβάλλον που εκτιμά την πολιτιστική κληρονομιά κάθε μαθητή/τριας. Η διαπολιτισμική εκπαίδευση διακρίνεται μερικές φορές από την "πολυπολιτισμική" στο ότι, σε μια πολυπολιτισμική τάξη, υπάρχει μια κυρίαρχη κουλτούρα στην οποία τα μη κυρίαρχα μέλη υπάρχουν σε αναφορά με. Σε μια διαπολιτισμική τάξη, δεν υπάρχει ένας κυρίαρχος πολιτισμός, αλλά αντίθετα σεβόμαστε, αναγνωρίζουμε και τιμούμε τις κουλτούρες των άλλων ως θεμιτές, ενδιαφέρουσες και ανεπτυγμένες όπως η δική μας.

Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να χρησιμοποιήσουν διάφορες στρατηγικές για την προώθηση του διαπολιτισμικού διαλόγου, την αντιμετώπιση των στερεοτύπων και την πρόληψη των διακρίσεων και της ξενοφοβίας. Λαμβάνοντας επίσης υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές της [UNESCO](#) για τη διαπολιτισμική εκπαίδευση, δημιουργούμε τάξεις που:

- Σέβονται την πολιτισμική ταυτότητα του μαθητευόμενου ατόμου μέσω της παροχής πολιτισμικά κατάλληλης και ανταποκρινόμενης ποιοτικής εκπαίδευσης για όλα.
- Προσφέρουν σε κάθε μαθητευόμενο άτομο τις πολιτισμικές γνώσεις, συμπεριφορές και δεξιότητες που είναι απαραίτητες για την ενεργό και πλήρη συμμετοχή του στην κοινωνία.
- Προσφέρουν σε όλα τα μαθητευόμενα άτομα πολιτισμικές γνώσεις, συμπεριφορές και δεξιότητες που τους επιτρέπουν να συμβάλλουν στο σεβασμό, την κατανόηση και την

αλληλεγγύη μεταξύ ατόμων, εθνοτικών, κοινωνικών, πολιτισμικών και θρησκευτικών ομάδων και εθνών.

2. Παγκόσμια εκπαίδευση (GCED)

Η παγκόσμια εκπαίδευση ή GCED, επικεντρώνεται στην ενδυνάμωση των μαθητών/τριών να ασχοληθούν με παγκόσμια ζητήματα με κριτικό και υπεύθυνο τρόπο, προωθώντας την ειρήνη, τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη βιώσιμη ανάπτυξη. Η GCED βοηθά τα άτομα να αναπτύξουν τις δεξιότητες, τις γνώσεις και τις αξίες που χρειάζονται για να γίνουν ενεργά, υπεύθυνα και ευαίσθητα όντα που συμβάλλουν σε έναν πιο δίκαιο και βιώσιμο κόσμο. [Πηγή](#)

Αυτός ο θεματικός τομέας καλύπτει βασικές έννοιες όπως η παγκόσμια συνείδηση, η αστική υπευθυνότητα, η κοινωνική δικαιοσύνη και η συνδεσιμότητα και περιλαμβάνει θέματα όπως η ποικιλομορφία, η ενσωμάτωση, η ταυτότητα, το ανήκιν, τα δικαιώματα και οι ευθύνες, τα οποία αποτελούν σημαντικό μέρος του πεδίου των πολιτών.

Η παγκόσμια εκπαίδευση στοχεύει στη δημιουργία ανοιχτόμυαλων, περιέργων, συμπονετικών, συνεργατικών, δημιουργικών, χωρίς διακρίσεις, υπεύθυνων και καλά ενημερωμένων ατόμων που διαθέτουν ενσυναίσθηση, κριτική διερεύνηση απέναντι σε ζητήματα, προκλήσεις, κατασκευασμένες συμπεριφορές και συγκρούσεις που αφορούν άλλους ανθρώπους. Εμπνέοντας τους/τις εκπαιδευτικούς μέσω εμπνευσμένων υλικών και πόρων μπορούν να δημιουργήσουν εμπνευσμένες τάξεις όπου οι μαθητές/τριες ανθίζουν και μαθαίνουν να αποτελούν μέρος της λύσης στα προβλήματα και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν σε όλο τον πλανήτη.

3. Εκπαίδευση για τα ανθρώπινα δικαιώματα (HRE)

Η εκπαίδευση για τα ανθρώπινα δικαιώματα αποσκοπεί στην καλλιέργεια μιας κουλτούρας ανθρωπίνων δικαιωμάτων, διδάσκοντας τους μαθητές/τριες για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους και προωθώντας τις αξίες της αξιοπρέπειας, της ισότητας και του σεβασμού. Είναι μια εκπαιδευτική πρακτική αφιερωμένη στην προώθηση της ευαισθητοποίησης, της κατανόησης και της ενεργού επιδίωξης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για όλους. Ο τομέας αυτός τονίζει τη σημασία της εκπαίδευσης σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα (γνώση των δικαιωμάτων), μέσω των ανθρωπίνων δικαιωμάτων (διδασκαλία και μάθηση με τρόπο που σέβεται τα δικαιώματα όλων) και για τα ανθρώπινα δικαιώματα (ενδυνάμωση των μαθητών/τριών να υπερασπίζονται τα δικά τους δικαιώματα και τα δικαιώματα των άλλων). Αυτή η ολιστική προσέγγιση διασφαλίζει ότι οι μαθητές/τριες όχι μόνο μαθαίνουν για τα δικαιώματά τους αλλά και βιώνουν ένα μαθησιακό περιβάλλον που σέβεται τα δικαιώματα και ενδυναμώνονται ώστε να ενεργούν ως συνήγοροι για τα ανθρώπινα δικαιώματα στις κοινότητές τους και πέρα από αυτές.

Τα δικαιώματα αυτά βασίζονται [στη Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του 1948](#). Η εκπαίδευση σε αυτή τη διακήρυξη βασίζεται στις αρχές της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας, της ισότητας, της μη διάκρισης, της δικαιοσύνης και της δημοκρατίας.

Ο θεματικός τομέας της εκπαίδευσης για τα ανθρώπινα δικαιώματα στο Εγχειρίδιο έχει ως στόχο να παρέχει στους/στις εκπαιδευτικούς ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο για την ενσωμάτωση των ΑΔ στη διδασκαλία τους, τονίζοντας τη σημασία της προώθησης μιας κουλτούρας σεβασμού των δικαιωμάτων στα σχολεία και τις τάξεις και παρέχοντας πρακτικά εργαλεία και στρατηγικές για την επίτευξη αυτού του στόχου. Μαθαίνοντας για τα ανθρώπινα δικαιώματα, μέσω αυτών και υπέρ αυτών, οι εκπαιδευτικοί θα βοηθήσουν τους/τις μαθητές/τριες να εξελιχθούν σε ενημερωμένα, υπεύθυνα και ενεργά άτομα που δεσμεύονται στις αρχές της αξιοπρέπειας, της ισότητας και της δικαιοσύνης για όλα.

4. Εκπαίδευση για την βιώσιμη ανάπτυξη (ESD)

Η εκπαίδευση για την βιώσιμη ανάπτυξη ενσωματώνει στη διδασκαλία και τη μάθηση θέματα όπως η κλιματική αλλαγή, η μείωση της φτώχειας, η βιώσιμη κατανάλωση και η προστασία του περιβάλλοντος. Στόχος της ESD είναι να εφοδιάσει τους/τις μαθητές/τριες με τις γνώσεις, τις δεξιότητες, τις στάσεις και τις αξίες που είναι απαραίτητες για τη διαμόρφωση ενός βιώσιμου μέλλοντος. [Πηγή](#).

Αυτός ο θεματικός τομέας αποσκοπεί στη διερεύνηση του τρόπου με τον οποίο οι εκπαιδευτικοί μπορούν να ενσωματώσουν τις έννοιες της βιώσιμης στα προγράμματα σπουδών τους, προωθώντας την κριτική σκέψη και τις δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων που σχετίζονται με την βιώσιμη ανάπτυξη. Χρησιμοποιώντας επιτυχημένα προγράμματα ESD και πρακτικές δραστηριότητες, αυτή η εκπαιδευτική προσέγγιση πραγματεύεται τις αλληλένδετες παγκόσμιες προκλήσεις (οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές) που αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα και τη σημασία της συλλογικής δράσης μέσω ενημερωμένων και ενδυναμωμένων αποφάσεων που δημιουργούν συνέργειες σεβασμού και φροντίδας για τον πλανήτη, το περιβάλλον και όλα τα όντα που τα κατοικούν.

Στη συνέχεια, η ESD δίνει έμφαση σε μια ολιστική, διεπιστημονική προσέγγιση της μάθησης που ενσωματώνει βασικά ζητήματα όπως η κλιματική αλλαγή, η βιοποικιλότητα, η μείωση της φτώχειας και η βιώσιμη κατανάλωση, ώστε να ενδυναμώσει τα άτομα να σκέφτονται κριτικά και συστηματικά σχετικά με τις προκλήσεις της βιωσιμότητας, καλλιεργώντας την αίσθηση της παγκόσμιας πολιτότητας και της υπευθυνότητας.

Συλλεγμένοι πόροι:

Η έρευνα γραφείου επικεντρώθηκε σε τέσσερα διαφορετικά είδη πηγών:

- A. Επιστημονικές δημοσιεύσεις, επίσημα έγγραφα πολιτικής και τεχνικά έγγραφα για την εκπαίδευση (για παράδειγμα από την UNESCO, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Συμβούλιο της Ευρώπης,
- B. Εκπαιδευτικά μαθήματα, εργαλειοθήκες, πλατφόρμες και πύλες,
- C. Βέλτιστες εκπαιδευτικές πρακτικές, και

D. Εκπαιδευτικά έργα, προγράμματα και πρωτοβουλίες.

Κοινό-στόχος:

Το κοινό-στόχος του Εγχειριδίου είναι οι εκπαιδευτικοί που διδάσκουν παιδιά ηλικίας 10-12 ετών, σε κάθε χώρα και περιοχή της κοινοπραξίας (π.χ. Κύπρος, Βέλγιο, Ελλάδα, Σλοβενία και Αυστρία), επομένως, συγκεντρώθηκαν τοπικές, εθνικές, ευρωπαϊκές και ακόμη και παγκόσμιες πηγές.

Κριτική ανάλυση και οργάνωση του συλλεχθέντος υλικού

A. Σλοβενία:

Η ολοκληρωμένη ανάλυση της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης στο πλαίσιο της Σλοβενίας περιλαμβάνει δεδομένα που συλλέχθηκαν από έρευνες που διεξήχθησαν με 35 εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στο Νόβο Μέστο, καθώς και λεπτομερή έρευνα σχετικά με διάφορες εκπαιδευτικές πηγές, μαθήματα και βέλτιστες πρακτικές.

Δεδομένα και υλικό έρευνας πεδίου και γραφείου που συλλέχθηκαν για τους τέσσερις θεματικούς τομείς

Πηγές και υλικό που συλλέχθηκαν:

Διαπολιτισμική εκπαίδευση:

1. Μια δημοσίευση που υπογραμμίζει τη σημασία των δομημένων προγραμμάτων που ενσωματώνουν πολυπολιτισμικά και πολυγλωσσικά στοιχεία, τονίζοντας την ανάγκη εμπλοκής των εκπαιδευτικών/τριών στην προώθηση των διαπολιτισμικών ικανοτήτων. Η ιδέα μπορεί να εφαρμοστεί στο τοπικό πλαίσιο με την καθιέρωση ενός πλαισίου με δομημένη προσέγγιση που θα ενσωματώνει τη διαπολιτισμική εκπαίδευση. Τα εκπαιδευτικά προγράμματα θα πρέπει να προσαρμοστούν ώστε να περιλαμβάνουν πολυπολιτισμικά και πολυγλωσσικά στοιχεία. Το περιεχόμενο θα αντικατοπτρίζει την κατάσταση στην τοπική κοινότητα όσον αφορά τη διαφορετικότητα, την πολυπολιτισμικότητα, τη γλώσσα κ.λπ. μέσω της συνεργασίας μεταξύ τοπικών κοινοτήτων, ΜΚΟ και σχολείων, καθώς και της κατάρτισης σε τοπικό επίπεδο για τους/τις εκπαιδευτικούς. Σε πανευρωπαϊκό πλαίσιο, μπορεί να δημιουργηθεί ένα τυποποιημένο πλαίσιο για τη διεθνή εκπαίδευση, καθώς και η ανταλλαγή καλών πρακτικών σχετικά με το

θέμα της ενσωμάτωσης της διεθνούς εκπαίδευσης στις διδακτικές πρακτικές και στο πρόγραμμα σπουδών. Μια άλλη σημαντική πτυχή που βοηθάει τη διαπολιτισμική εκπαίδευση, είναι η διαπολιτισμική συνεργασία μεταξύ μαθητών/τριών, εκπαιδευτικών/τριών, σχολείων κ.λπ.

Πηγή:

http://twohomelands.zrc-sazu.si/uploads/articles/1519734666_Vizintin_developing%20intercult_education.pdf

2. Ένα εκπαιδευτικό πακέτο που απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς, δασκάλους/ες και νέους/ες, παρέχοντας θεωρητικό και πρακτικό υλικό για τη διαπολιτισμική εκπαίδευση. Εξετάζει προσεκτικά τα στερεότυπα, τις προκαταλήψεις, την ξеноφοβία, τις διακρίσεις, τη μισαλλοδοξία, τον εθνοκεντρισμό και άλλα παρόμοια, ενώ εισάγει μια θετική προσέγγιση απέναντι στις διαφορές και τη διαπολιτισμική εκπαίδευση, με στόχο την ενδυνάμωση των νέων προς τις αντίστοιχες προοπτικές όσον αφορά την ανεκτικότητα και τον ρατσισμό και την ενδυνάμωσή τους να εκτιμούν τις διαφορές. Στο τοπικό, εθνικό πλαίσιο, αυτό το εκπαιδευτικό πακέτο μπορεί να ενσωματωθεί στο εθνικό πρόγραμμα σπουδών με τρόπο που θα ενισχύσει την πιθανότητα υιοθέτησης από τους/τις εκπαιδευτικούς και τα ιδρύματα. Ομοίως, η συνεργασία και η συνεργασία μεταξύ των χωρών είναι απαραίτητη για την πανευρωπαϊκή εφαρμογή αυτού του υλικού και μπορεί να επιτευχθεί μέσω ευρωπαϊκών διαπολιτισμικών ευκαιριών, της προώθησης της ανταλλαγής μαθητών/τριών από σχολεία και εκπαιδευτικούς και της ανάπτυξης συνεργασιών μεταξύ εκπαιδευτικών ιδρυμάτων πέρα από τα σύνορα (κοινά έργα, εικονικές τάξεις, διεθνή εκπαιδευτικά δίκτυα).

Πηγή:

<https://rm.coe.int/1680700aac>

3. Εκπαιδευτικές πρακτικές σε σχέση με την έννοια του σχολείου χωρίς αποκλεισμούς, όπου το περιεχόμενο περιλαμβάνει μια παιδαγωγική προσέγγιση που δίνει προτεραιότητα σε μεθόδους που υποστηρίζουν τη διαφορετικότητα, την ανεκτικότητα και τη δημοκρατία. Αυτή η προσέγγιση σχετικά με τα σχολεία χωρίς αποκλεισμούς, όπως δείχνει το υλικό, προωθεί ενεργά την πολιτισμική ευαισθητοποίηση, την προσβασιμότητα των εκπαιδευτικών/τριών, την καλλιεργητική μαθησιακή ατμόσφαιρα, την αποδοχή των διαφορών, την αποτελεσματική συνεργασία και τις θετικές διαπροσωπικές σχέσεις. Η έννοια του σχολείου χωρίς αποκλεισμούς και οι διαφορετικές εκπαιδευτικές πρακτικές του μπορούν να χρησιμεύσουν ως σημαντικό εργαλείο για την προώθηση περιβαλλόντων μάθησης χωρίς αποκλεισμούς στα τοπικά σχολεία. Η προσαρμογή του προγράμματος

σπουδών τους ώστε να αγκαλιάζουν τη συμμετοχικότητα, να ενσωματώνουν διαφορετικές προοπτικές, πολιτισμούς και μαθησιακά στυλ και ταυτόχρονα να εξοπλίζουν τους/τις εκπαιδευτικούς με τις δεξιότητες και τις γνώσεις που είναι απαραίτητες για τη διδασκαλία χωρίς αποκλεισμούς είναι ουσιαστική και μπορεί να εφαρμοστεί τόσο σε τοπικό όσο και σε πανευρωπαϊκό πλαίσιο.

Πηγή:

http://pefprints.pef.uni-lj.si/5869/1/Zupanc_Ana_Magistrsko_Delo_SLO.pdf

4. Ένα έργο που αποσκοπούσε στην προώθηση των αρχών της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, στην ενίσχυση της επαγγελματικής επάρκειας των εκπαιδευτικών/τριών, στη διευκόλυνση της αποτελεσματικότερης ένταξης των παιδιών μεταναστών με διαφορετικό γλωσσικό και πολιτισμικό υπόβαθρο στο εκπαιδευτικό σύστημα και στην εμπλοκή των εκπαιδευτικών/τριών, των δασκάλων και των επαγγελματιών/τριών εντός των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων με τα παιδιά μεταναστών και τις εμπειρίες και τις ανάγκες τους. Με επίκεντρο τη διαπολιτισμικότητα στο σχολικό περιβάλλον και τον πολιτισμό, οι στόχοι και οι στρατηγικές αυτού του σχεδίου θα μπορούσαν να προσαρμοστούν ώστε να ευθυγραμμιστούν με τα μοναδικά πολιτιστικά και εκπαιδευτικά πλαίσια κάθε χώρας, περιλαμβάνοντας μια ολοκληρωμένη αξιολόγηση των τοπικών πλαισίων και των σχολικών προγραμμάτων σπουδών. Επιπλέον, μέσω της εφαρμογής αυτών των στρατηγικών, η έννοια της διαπολιτισμικότητας μπορεί να εφαρμοστεί αποτελεσματικά, προωθώντας τη συνεργασία και τη συμμετοχικότητα στο εκπαιδευτικό περιβάλλον σε όλα τα διαφορετικά έθνη της Ευρώπης.

Πηγή:

<https://www.medkulturnost.si/en/about-this-project/>

Εκπαίδευση της παγκόσμιας ιθαγένειας:

1. Μια έκδοση που ασχολείται με το θέμα της παγκόσμιας ιθαγένειας και παρέχει πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο ενσωμάτωσης της εκπαίδευσης για την παγκόσμια ιθαγένεια στις πολιτικές για μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα, δίνοντας έμφαση σε ολιστικές προσεγγίσεις, στην κατάρτιση των εκπαιδευτικών/τριών, στη συνεργασία με την κοινότητα και σε επεκτάσιμα μοντέλα με μηχανισμούς ανατροφοδότησης για την προώθηση της ολοκληρωμένης, δια βίου μάθησης που αφορά τοπικές, εθνικές και παγκόσμιες διαστάσεις. Σε εθνικό ή τοπικό επίπεδο, η δημοσίευση συμβουλεύει την ενσωμάτωση της εκπαίδευσης σε θέματα παγκόσμιας ιθαγένειας στις πολιτικές για μακροπρόθεσμη

βιωσιμότητα και συνιστά ποικίλες προσεγγίσεις εφαρμογής, συμπεριλαμβανομένων των πρωτοβουλιών σε επίπεδο σχολείου, της διαθεματικής ενσωμάτωσης, της ενσωμάτωσης σε συγκεκριμένα γνωστικά αντικείμενα ή των αυτόνομων προγραμμάτων, και δίνει έμφαση στο ρόλο της μη τυπικής εκπαίδευσης. Σε πανευρωπαϊκή κλίμακα, η δημοσίευση ενσωματώνει την εκπαίδευση για την παγκόσμια ιθαγένεια σε γενικότερες πολιτικές, δίνοντας προτεραιότητα στη βιωσιμότητα και εστιάζοντας σε ολιστικές στρατηγικές, στην κατάρτιση των εκπαιδευτικών/τριων, στην εμπλοκή της κοινότητας που μπορούν να προσαρμοστούν σε διαφορετικά πλαίσια.

Πηγή:

<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000232993>

2. Ένα εγχειρίδιο που περιγράφει το περιεχόμενο της παγκόσμιας μάθησης, προσφέροντας καθοδήγηση για την αντιμετώπιση των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών και αμφιλεγόμενων θεμάτων στην τάξη, ενώ παράλληλα θέτει ένα ποιοτικό σημείο αναφοράς για την Παγκόσμια Μάθηση και μια εργαλειοθήκη με 20 έτοιμα προς χρήση σχέδια μαθήματος σε διάφορα μαθήματα, που συνδέουν τα θέματα της διδακτέας ύλης με παγκόσμια ζητήματα όπως η μετανάστευση, η κλιματική αλλαγή και η ισότητα των φύλων. Η εργαλειοθήκη εξετάζει κρίσιμες πτυχές που ισχύουν για όλες τις ευρωπαϊκές χώρες και μπορεί εύκολα να προσαρμοστεί ώστε να ανταποκρίνεται στις τρέχουσες καταστάσεις τόσο σε εθνικό όσο και σε τοπικό επίπεδο.

Πηγή:

<https://arpok.cz/wp-content/uploads/2021/02/Global-Learning-in-Subject-Teaching-FrameworkToolkit.pdf>

3. Ένα έργο που υποστηρίζει την παγκόσμια ιθαγένεια με στόχο την ευαισθητοποίηση σχετικά με τη σημασία της διαπολιτισμικής μάθησης, την προώθηση του διαλόγου, της ανεκτικότητας και της συνεργασίας στην προοδευτικά ποικιλόμορφη κοινωνία μας. Πρωταρχικός στόχος του είναι να συνδέσει τους/τις μαθητές/τριες με διαφορετικούς πολιτισμούς, έθνη και προοπτικές, εμφυσώνοντας αξίες όπως η ανεκτικότητα, η αμοιβαία συνεργασία, ο σεβασμός, η μη βίαιη επίλυση συγκρούσεων και, κυρίως, η ικανότητα να ζει κανείς χωρίς προκαταλήψεις. Το έργο έχει εφαρμοστεί σε εθνικό και τοπικό επίπεδο (στη Σλοβενία), έχοντας τη δυνατότητα πανευρωπαϊκής εφαρμογής/προσαρμογής στο πρόγραμμα σπουδών σε κάθε χώρα της ΕΕ.

Πηγή:

<https://www.aspnet.si/projekti/2021-2022/drugacnost-nas-bogati.html>

4. Ένα έργο που αποσκοπεί στην ενδυνάμωση των εκπαιδευτικών/τριων ώστε να προωθήσουν και να ενσωματώσουν την παγκόσμια ιθαγένεια στη διδασκαλία τους στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Προσφέρει ένα καινοτόμο πρόγραμμα κατάρτισης, μια πλατφόρμα ηλεκτρονικής μάθησης προσβάσιμη στον ιστότοπο του έργου και υλικό που περιλαμβάνει μαθήματα, εργαλεία και πόρους για την παγκόσμια ιθαγένεια. Το έργο προσφέρει υλικό που είναι ευέλικτο στην εφαρμογή τόσο σε τοπικό όσο και σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, εφόσον προσαρμοστεί ώστε να ευθυγραμμιστεί με τους διαφορετικούς ευρωπαϊκούς πολιτισμούς, μεταφραστεί σε πολλές γλώσσες και προσαρμοστεί ως τέτοιο στις ανάγκες του συγκεκριμένου πλαισίου που θα εφαρμοστεί.

Πηγή:

<https://www.politeiaproject.eu/>

Εκπαίδευση στα ανθρώπινα δικαιώματα:

1. Μια έκδοση που επικεντρώνεται στην εκπαίδευση στα ανθρώπινα δικαιώματα ως ουσιαστικό μέρος της προετοιμασίας για την ενεργό συμμετοχή των νέων στην πλουραλιστική δημοκρατική Ευρώπη. Περιλαμβάνει μια μεθοδολογία διδασκαλίας που εστιάζει σε δημοκρατικούς συνεργατικούς σχηματισμούς μάθησης, στην υπευθυνότητα της ομάδας, στη συνεργασία, στην ανεκτικότητα και στις δεξιότητες λήψης αποφάσεων, με το στοιχείο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων να ενσωματώνεται ρητά στη διεξαγωγή και τη διαδικασία του μαθήματος. Αυτή η μεθοδολογία ενισχύει την προσαρμοστικότητα και τον αντίκτυπο σε διαφορετικά περιβάλλοντα.

Πηγή:

<https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/0305724940230311>

2. Μια εκπαιδευτική πλατφόρμα που βοηθά τους/τις επαγγελματίες και τους/τις ιδιώτες να κατανοήσουν τα ανθρώπινα δικαιώματα σε διάφορες πτυχές της καθημερινής ζωής, καλλιεργώντας δεξιότητες για εφαρμογή σε συγκεκριμένες καταστάσεις, παρέχοντας παράλληλα γνώσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα σε διάφορους τομείς. Πρόκειται για μια πλατφόρμα που μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε οποιοδήποτε εθνικό επίπεδο, υιοθετώντας τα θέματα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ανάλογα με τις ανάγκες και τα ζητήματα της εθνικής ή τοπικής κοινότητας. Ταυτόχρονα, εάν χρησιμοποιηθεί ως συλλογικός κόμβος για

διαφορετικές φωνές σε όλη την Ευρώπη, μπορεί να αποτελέσει έναν δυναμικό και σχετικό χώρο για την εκπαίδευση στα ανθρώπινα δικαιώματα σε όλη την Ευρώπη, προωθώντας τη συλλογική κατανόηση και εφαρμογή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε διαφορετικά τοπία.

Πηγή:

<https://www.clovekovepravice.si/en/themes/>

3. Εκπαιδευτικές πρακτικές που προσφέρουν πλατφόρμες και προγράμματα για την ενδυνάμωση των εκπαιδευτικών/τριων στην ενσωμάτωση σχετικών γνώσεων και υλικών στη διδασκαλία τους, εστιάζοντας σε θέματα όπως η αγωγή του πολίτη και η ηθική, η κοινότητα, η κοινωνικοποίηση, η επικοινωνία, η συνεργασία και οι σχέσεις, η κοινωνική δικαιοσύνη, οι οικογενειακές αξίες και οι διαφορές, οι αρχές και οι αξίες, τα πρότυπα, η Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, η Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού, οι συγκρούσεις, η βία, η ενδοοικογενειακή βία, η βία μεταξύ συνομηλίκων, η ηθική ευθύνη, ο διαπολιτισμικός διάλογος, η ξενοφοβία, τα στερεότυπα και τα μέσα ενημέρωσης. Τα προγράμματα σπουδών που εφαρμόζονται σε οποιοδήποτε πλαίσιο μπορούν να ενσωματώσουν τέτοιες πρακτικές και να προσαρμόσουν παραδείγματα, υλικά και γνώσεις που έχουν απήχηση στο συγκεκριμένο τοπικό ή/και ευρωπαϊκό πλαίσιο.

Πηγή:

<https://skupnost.sio.si/course/view.php?id=2111#>

4. Ένα έργο που επιδιώκει την ενδυνάμωση των νέων ατόμων, ιδίως των παιδιών που βρίσκονται στα στάδια διαμόρφωσης της ταυτότητας, μέσω της εκπαίδευσης στα ανθρώπινα δικαιώματα. Το έργο έχει μεταφραστεί σε διάφορες γλώσσες, αποτελεί μια συνεχιζόμενη πρωτοβουλία και κάθε κράτος και τοπική κοινότητα μπορεί να προσαρμόσει και να εφαρμόσει τα διδακτικά εργαλεία με βάση τις ανάγκες τους, τις ιδιαίτερες εκπαιδευτικές δυναμικές τους, τις πολιτισμικές ιδιαιτερότητες και τα ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Στο έργο συμμετείχαν 66.000 παιδιά σε 16 χώρες και έχει επίσης μεταφραστεί στην ιαπωνική γλώσσα και έχει εφαρμοστεί στην Ιαπωνία, γεγονός που υπερβαίνει το πανευρωπαϊκό πλαίσιο και, ως εκ τούτου, αντιπροσωπεύει καλές πρακτικές σε όλο τον κόσμο.

Πηγή:

<https://www.gov.si/en/registries/projects/our-rights/#:~:text=The%20objective%20of%20the%20Our.respecting%20the%20rights%20of%20others>

Εκπαίδευση για την βιώσιμη ανάπτυξη:

1. Μια δημοσίευση που η εστίασή της ποικίλλει μεταξύ βιώσιμης ανάπτυξης, μάθησης, παγκόσμιων ικανοτήτων, αναπτυξιακής βοήθειας ή κοινωνικής συμμετοχής.

Πηγή:

https://www.researchgate.net/publication/350996622_Od_kolonialnega_ucenja_do_izo_brazevanja_za_trajnostni_razvoj_Pregled_izbranih_konceptov_izobrazevanja_o_globalni_soodvisnosti

2. Ένα έργο που είχε ως στόχο να εμφυσήσει στα παιδιά μια αίσθηση περιβαλλοντικής ευθύνης μέσω της παιχνιδοποιημένης μάθησης, προωθώντας μια βαθύτερη κατανόηση των εννοιών που σχετίζονται με το κλίμα. Μέσω της αξιοποίησης της παιχνιδοκεντρικής μάθησης ως αποτελεσματικό εργαλείο, η πρωτοβουλία αυτή ενθάρρυνε την ενεργητική και βιωματική μάθηση, επιτρέποντας στα παιδιά να κατανοήσουν τη συσχέτιση μεταξύ ενός καθαρού περιβάλλοντος και του κλίματος. Η μαθησιακή προσέγγιση και οι βέλτιστες πρακτικές μπορούν να ενσωματωθούν στα προγράμματα σπουδών και να παρέχουν στους/στις εκπαιδευτικούς κατάρτιση σχετικά με τις μεθοδολογίες μάθησης που βασίζονται σε παιχνίδια.

Πηγή:

<https://ekosola.si/wp-content/uploads/2019/10/Zbornik-Grosuplje-8.10.2019.pdf>

3. Ένα έγγραφο που παρουσιάζει πρακτικά βήματα για τη μετάβαση στη βιωσιμότητα, προσφέροντας ιδέες για την εφαρμογή της σε ένα ίδρυμα και θέτοντας κρίσιμα ερωτήματα. Αναγνωρίζοντας την πολυπλοκότητα της μετάβασης από τη θεωρία στην πράξη, το έγγραφο απεικονίζει την επιτυχή εφαρμογή των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης στο πλαίσιο της Σλοβενίας, ενώ επισημαίνει καλές πρακτικές για το θέμα για εφαρμογή σε διαφορετικές περιοχές.

Πηγή:

https://www.zrss.si/wp-content/uploads/2023/06/10_AndrejaAhcin.pdf

4. Ένα έργο που αποσκοπεί στην ενίσχυση της εμπλοκής των νέων ατόμων στην εθελοντική εργασία και την περιβαλλοντική υπεράσπιση μέσω της τυπικής ή μη τυπικής εκπαίδευσης με την εισαγωγή υλικού όπως ένα πρόγραμμα σπουδών περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και

υπεράσπισης, ένα εγχειρίδιο υπεράσπισης και βιντεοϊστορίες με νέους υπερασπιστές. Αυτές οι πηγές μπορούν να προσαρμοστούν για ατομική εκπαίδευση, για μη τυπικά εκπαιδευτικά πλαίσια ή για ενσωμάτωση στα επίσημα σχολικά προγράμματα σπουδών για τη βιώσιμη ανάπτυξη, εστιάζοντας στην προώθηση της κατανόησης των εννοιών του περιβάλλοντος και της βιωσιμότητας, προωθώντας την ανάπτυξη συνειδητοποιημένων και κριτικών ατόμων μέσω ενισχυμένων πρακτικών συνηγορίας.

Πηγή:

<https://advocate4environment.veile.dk/>

Κριτική ανάλυση των αποτελεσμάτων της έρευνας:

Η έρευνα πεδίου και η γραφιακή έρευνα αποκαλύπτουν διάφορες βασικές γνώσεις και προκλήσεις που σχετίζονται με τους τέσσερις θεματικούς τομείς:

1. Προκλήσεις ενσωμάτωσης:

- Οι εκπαιδευτικοί είναι γενικά θετικοί/ες για την ένταξη στην τάξη, αλλά επισημαίνουν σημαντικές προκλήσεις σε σχολικό και εθνικό επίπεδο, υποδεικνύοντας την ανάγκη για πιο συστηματικές προσεγγίσεις για την ένταξη.
- Τα γλωσσικά εμπόδια και οι πολιτισμικές ανισότητες παραμένουν σημαντικά εμπόδια, γεγονός που υπογραμμίζει την ανάγκη για στοχευμένη υποστήριξη και πόρους για την αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων.

2. Εκπαίδευση και υποστήριξη των εκπαιδευτικών/τριων:

- Υπάρχει σαφής ζήτηση για βελτιωμένη κατάρτιση των εκπαιδευτικών/τριων στη διαπολιτισμική εκπαίδευση και την παγκόσμια ιθαγένεια. Η υπάρχουσα άνεση με την εκπαίδευση για τα ανθρώπινα δικαιώματα και την αειφόρο ανάπτυξη υποδηλώνει ότι οι τομείς αυτοί έχουν τύχει μεγαλύτερης προσοχής και πόρων.
- Η επιθυμία για ένα ενιαίο πρόγραμμα σπουδών δείχνει ότι οι εκπαιδευτικοί βλέπουν την αξία μιας συνεκτικής, δομημένης προσέγγισης της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, η οποία μπορεί να συμβάλει στην τυποποίηση των πρακτικών και στην παροχή σαφούς καθοδήγησης.

3. Εκπαιδευτικές πηγές και βέλτιστες πρακτικές:

- Οι πηγές που εξετάστηκαν παρέχουν πολύτιμα πλαίσια και εργαλεία για όλους τους θεματικούς τομείς. Ωστόσο, η πρακτική εφαρμογή εξακολουθεί να αποτελεί πρόκληση, ιδίως λόγω των παγιωμένων μεθόδων διδασκαλίας και της ανάγκης για ολοκληρωμένη κατάρτιση και υποστήριξη.
- Επισημαίνεται η σημασία των πρακτικών εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς, με έμφαση στη

δημιουργία υποστηρικτικών, ποικιλόμορφων μαθησιακών περιβαλλόντων. Η συμμετοχή των οικογενειών και των κοινοτήτων είναι κρίσιμη για την επιτυχία αυτών των πρακτικών.

4. Κενά και ευκαιρίες:

- Υπάρχει ένα αξιοσημείωτο κενό στην κατανόηση και την εφαρμογή της εκπαίδευσης της παγκόσμιας ιθαγένειας. Η αντιμετώπιση αυτού του κενού θα απαιτήσει στοχευμένες προσπάθειες για την ανάπτυξη και διάδοση πόρων και προγραμμάτων κατάρτισης στον τομέα αυτό.

- Ο ρόλος των οικογενειών και των κοινοτήτων στη διαπολιτισμική εκπαίδευση πρέπει να τονιστεί και να ενσωματωθεί αποτελεσματικότερα στις εκπαιδευτικές στρατηγικές.

Συμπέρασμα:

Συνολικά, τα ευρήματα από την επιτόπια και την έρευνα πεδίου παρέχουν μια ισχυρή βάση για την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου προγράμματος σπουδών που θα αντιμετωπίζει τις ανάγκες και τις προκλήσεις που εντοπίστηκαν. Η έμφαση στα δομημένα προγράμματα, την κατάρτιση των εκπαιδευτικών/τριων και τις πρακτικές χωρίς αποκλεισμούς θα είναι το κλειδί για την προώθηση της αποτελεσματικής διαπολιτισμικής εκπαίδευσης στα σχολεία της Σλοβενίας και όχι μόνο. Μια σημαντική πτυχή που εξάγεται από το σλοβενικό πλαίσιο είναι ότι ένα ενιαίο πρόγραμμα σπουδών θα ήταν ιδιαίτερα επωφελές στην τάξη και θα επέτρεπε στα παιδιά να εκτιμήσουν την ομορφιά των διαπολιτισμικών εμπειριών και να διαμορφώσουν τις δικές τους προοπτικές ανεξάρτητα από τις προοπτικές των γονέων τους, αναπτύσσοντας και ενισχύοντας με αυτόν τον τρόπο τη διανοητική και συναισθηματική τους νοημοσύνη.

B. Αυστρία:

Τα δεδομένα που συλλέχθηκαν από την Αυστρία επικεντρώνονται σε διάφορους πόρους που σχετίζονται με τους τέσσερις θεματικούς τομείς: Εκπαίδευση για τα ανθρώπινα δικαιώματα και εκπαίδευση για την βιώσιμη ανάπτυξη. Τα ευρήματα οργανώθηκαν με σκοπό να παρέχουν γνώσεις και εφαρμόσιμες συστάσεις για την ανάπτυξη του προγράμματος σπουδών.

Δεδομένα και υλικό επιτόπιας έρευνας και έρευνας πεδίου που συλλέχθηκαν για τους τέσσερις θεματικούς τομείς

Πηγές και υλικό που συλλέχθηκαν:

Διαπολιτισμική εκπαίδευση:

1. Ένα εκπαιδευτικό περιεχόμενο ειδικά σχεδιασμένο για χρήση σε εκπαιδευτικά περιβάλλοντα και δραστηριότητες για νέους. Αποτελείται από τρεις ενότητες που περιέχουν 20 εκπαιδευτικές προτροπές κατάλληλες για άτομα ηλικίας 12 ετών και άνω, επιτρέποντας ευέλικτη εφαρμογή. Το υλικό επικεντρώνεται γύρω από τις εμπειρίες ζωής νεαρών ατόμων που έχουν υποστεί εκτοπισμό και διαμένουν σήμερα στην Αυστρία και το περιεχόμενο έχει ως στόχο να προσφέρει γνώσεις σχετικά με το θέμα της μετανάστευσης και τις διαφορές πτυχές της διαβίωσης σε μια ποικιλόμορφη κοινωνία. Το υλικό είναι προσαρμόσιμο, επιτρέποντας την ανεξάρτητη αξιοποίηση των επιμέρους στοιχείων και τα κείμενα έχουν διαμορφωθεί με έμφαση στην απλότητα, εξασφαλίζοντας την προσβασιμότητα στο ευρύτερο δυνατό κοινό.

Πηγή:

<https://www.unhcr.org/dach/at/services/publikationen/bildungs-und-trainingsmaterial/afubrechen-ankommen-bleiben>

2. Εκπαιδευτικές πρακτικές που αποσκοπούν στην καλλιέργεια των δεξιοτήτων που απαιτούνται για την αρμονική διαβίωση σε έναν πολιτισμικά ποικιλόμορφο κόσμο. Προσφέρουν μια προσέγγιση που ενσωματώνει τη διαφορετικότητα στη σχολική παιδαγωγική, προωθεί τις δημοκρατικές αξίες και ασχολείται ενεργά με τα ανθρώπινα δικαιώματα, τον πολιτισμό της ειρήνης και την αειφόρο ανάπτυξη, συμβάλλοντας ταυτόχρονα στη διατήρηση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς στις τοπικές κοινότητες. Αν και η ομοιομορφία αυτής της προσέγγισης σε διαφορετικά σχολεία και χώρες μπορεί να αποτελέσει πρόκληση, η διεπιστημονική και διαπολιτισμική προσέγγιση μπορεί να προσαρμοστεί ώστε να συμπληρώσει τα υπάρχοντα εκπαιδευτικά πλαίσια.

Πηγή:

<https://www.unesco.at/en/education/unesco-associated-schools-project-network/the-as-p-network>

3. Μια μελέτη που κάνει διάκριση μεταξύ ιστορικά μεγαλύτερων και ιστορικά νεότερων πληθυσμών, εστιάζοντας στην παροχή πολιτισμικής ευαισθησίας και ενσωμάτωσης, αναγνωρίζοντας τα διαφορετικά κίνητρα και εμπειρίες των μεταναστών/τριων σε ένα συγκεκριμένο εθνικό πλαίσιο. Η εστίαση της μελέτης μπορεί να επεκταθεί ώστε να συμπεριλάβει μια συγκριτική ανάλυση των εκπαιδευτικών φιλοδοξιών των μεταναστών/τριων σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες, αναδεικνύοντας κοινές τάσεις και διαφοροποιήσεις.

Πηγή:

<https://www.integrationsfonds.at/mediathek/mediathek-publikationen/publikation/forschungsbericht-bildungsaspirationen-von-jugendlichen-migrantinnen-16633/>

4. Μία ψηφιακή εκπαιδευτική πηγή για εκπαιδευτικούς που ασχολούνται με τις διακρίσεις και τον ρατσισμό στις τάξεις. Πρόκειται για μια διαδραστική διαδικτυακή εργαλειοθήκη, διαθέσιμη σε οκτώ γλώσσες και δωρεάν, που περιλαμβάνει πέντε μαθησιακές ενότητες σχεδιασμένες για την εκπαίδευση των νέων σχετικά με τις επιπτώσεις του αντισημιτισμού, του ρατσισμού και των διαφόρων μορφών διακρίσεων, η οποία είναι κατάλληλη τόσο για δια ζώσης όσο και για εξ αποστάσεως εκπαίδευση και μπορεί να εφαρμοστεί εύκολα στις τάξεις.

Πηγή:

<https://www.erinnern.at/lernmaterialien/lernmaterialien/stories-that-move.-online-toolbox-gegen-diskriminierung/stories-that-move>

5. Μια εργασία που εξετάζει τις αλλαγές στα προγράμματα εκπαίδευσης εκπαιδευτικών/τριων και την ποικιλομορφία της τάξης κατά τις δύο τελευταίες δεκαετίες στην Αυστρία και την Ιρλανδία, αναγνωρίζοντας τα τρία βασικά στοιχεία της εκπαίδευσης εκπαιδευτικών/τριων (θεσμικές δομές, προσωπικό και περιεχόμενο) και αναλύοντας τα προγράμματα σπουδών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης εκπαιδευτικών/τριων στις χώρες αυτές. Η εργασία αποσκοπεί στην ενίσχυση της ικανότητας των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης να εξοπλίσουν τους φοιτητές/τριες, εκπαιδευτικούς με τις απαραίτητες ικανότητες για την ενσωμάτωση της πολιτισμικής ανταπόκρισης στις πρακτικές τους στην τάξη μετά την ολοκλήρωση της διδακτικής τους μαθητείας.

Πηγή:

<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/13540602.2022.2062734>

6. Εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμεύει ως εργαλείο για να βοηθήσει τους/τις εκπαιδευτικούς να γνωρίσουν τους/τις μαθητές/τριες τους, τις δεξιότητες και τις ικανότητές τους, καθώς και καθοδήγηση σχετικά με τις πολιτισμικές αποχρώσεις και τις στρατηγικές για την προώθηση ενός υποστηρικτικού μαθησιακού περιβάλλοντος.

Πηγές:

<https://www.suedwind.at/bildungsmaterial/my-world-and-me-a-discovery-tour-english/?back=5299>

https://feinamc.eu/wp-content/uploads/2023/03/FEINAMC_Teachersguidelines_ENG_160223_mk.pdf

https://feinamc.eu/wp-content/uploads/2023/02/FEINAMC_Contexts-Analysis.pdf

7. Μια έκδοση που διερευνά τη διαπολιτισμικότητα ως το πλήθος των διαστάσεων στις οποίες οι άνθρωποι μπορούν να παρουσιάσουν ομοιότητες και διαφορές. Εξετάζοντας τους στόχους που περιλαμβάνουν την προώθηση της ανοιχτής σκέψης των μαθητών/τριων, της ευαισθητοποίησης για τη διαφορετικότητα, του σεβασμού για την ετερότητα, του αναστοχασμού, της ενσυναίσθησης και της προθυμίας για δράση, η πηγή αυτή εξετάζει την έννοια της διδασκαλίας (και της μάθησης) της διαπολιτισμικότητας από κριτική και αναστοχαστική οπτική γωνία όταν εισάγεται στους /στις μαθητές/τριες.

Πηγή:

https://library.oapen.org/bitstream/handle/20.500.12657/59858/9781003345275_10.4324_9781003345275-4.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Εκπαίδευση της παγκόσμιας ιθαγένειας:

1. Μια δημοσίευση που περιγράφει το εκτεταμένο έργο στον τομέα της Εκπαίδευσης για την Παγκόσμια Ιθαγένεια (GCED) στην Αυστρία, αναδεικνύοντας δύο σημαντικές πρωτοβουλίες και προσφέροντας ιδέες και προτάσεις για το πώς θα μπορούσε να υιοθετηθεί και να εφαρμοστεί η εκπαίδευση για την Παγκόσμια Ιθαγένεια. Μέσω αυτής της προσέγγισης αναδεικνύονται τέσσερα βασικά χαρακτηριστικά που θα μπορούσαν να εφαρμοστούν σε διαφορετικά και πολλαπλά πλαίσια: θεωρητική θεμελίωση, ιστορική διάσταση, κοινωνικοκριτικός προσανατολισμός και συστημική διδακτική εφαρμογή της GCED.

Πηγή:

https://www.aau.at/wp-content/uploads/2018/10/Unesco-Broschure_engl_Online2_12.pdf

2. Μια πρωτοβουλία (εβδομάδα παγκόσμιας εκπαίδευσης) που χρησιμοποιεί την παγκόσμια εκπαίδευση ως εργαλείο αλληλεγγύης και αλλαγής και συμβάλλει σε έναν πιο βιώσιμο και δίκαιο κόσμο με διάφορα μέσα. Μπορεί να χρησιμεύσει ως παράδειγμα και καθοδήγηση για το πώς μπορούν να εφαρμοστούν τέτοιες πρωτοβουλίες σε τοπικό και ευρωπαϊκό

πλαίσιο.

Πηγή:

<https://www.coe.int/en/web/north-south-centre/the-global-education-week>

3. Ένα έργο που αποσκοπούσε στην ευαισθητοποίηση των ευρωπαϊών πολιτών σχετικά με τη σημασία μιας κοινής προσπάθειας που θα συμβάλει στην εξάλειψη της φτώχειας, στην προστασία του πλανήτη και στην εξασφάλιση ειρήνης και ευημερίας για όλους, εστιάζοντας στην αύξηση της συμμετοχής των μαθητών/τριων και των νέων στις κοινότητές τους και στην ενίσχυση των δικτύων μεταξύ σχολείων, οργανώσεων και τοπικών αρχών.

Πηγές:

<https://www.startthechange.eu/>

https://www.startthechange.eu/wp-content/uploads/2021/03/teach_the_change_8_steps.pdf

4. Ένα εγχειρίδιο με παραδείγματα διδασκαλίας που αναπτύχθηκαν από εκπαιδευτικούς μαζί με μαθητές/τριες για χρήση στην τάξη. Οι ασκήσεις που περιλαμβάνονται βασίζονται στην έννοια της παγκόσμιας μάθησης, η οποία ταιριάζει πολύ καλά στα θέματα της μετανάστευσης και της παγκόσμιας ιθαγένειας, ενσωματώνοντας επίσης προσωπικές εμπειρίες των μαθητών/τριων και εργαλεία για την αντιμετώπιση της παγκόσμιας ιθαγένειας και των μεταναστεύσεων σε διαφορετικά πλαίσια.

Πηγή:

<https://www.suedwind.at/bildungsmaterial/migration-und-weltbuergerinnenschaft-im-unterricht/?back=5299>

5. Μια έκδοση που εξετάζει πώς να βοηθήσουμε τους/τις μαθητές/τριες να βρουν τον σκοπό τους σε έναν ταχέως μεταβαλλόμενο κόσμο και πώς να ηγηθούμε του μετασχηματισμού των σχολείων και των σχολικών συστημάτων, ώστε να προετοιμάσουμε αποτελεσματικότερα τους μαθητές να αντιμετωπίσουν τις πιο επείγουσες προκλήσεις του σήμερα και να επινοήσουν ένα καλύτερο μέλλον. Προσφέροντας ένα ολοκληρωμένο και πολυδιάστατο πλαίσιο για το σχεδιασμό και την εφαρμογή ενός προγράμματος παγκόσμιας εκπαίδευσης που συνδυάζει πολιτισμικές, ψυχολογικές, επαγγελματικές, θεσμικές και πολιτικές προοπτικές, η έκδοση ενσωματώνει ένα εκτεταμένο σώμα

εμπειρικής βιβλιογραφίας σχετικά με την πρακτική της παγκόσμιας εκπαίδευσης. και εξετάζει διάφορα προγράμματα σπουδών για την παγκόσμια ιθαγένεια που έχουν υιοθετηθεί από σχολεία και σχολικά δίκτυα.

Πηγή:

<https://library.oapen.org/bitstream/handle/20.500.12657/37361/978-981-15-3887-2.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Εκπαίδευση στα ανθρώπινα δικαιώματα:

1. Μια δημοσίευση που προσθέτει πληροφορίες για το πώς το επιστημονικό έργο μπορεί να συμβάλει στη χαμηλή αποδοχή της εκπαίδευσης για τα ανθρώπινα δικαιώματα στην επίσημη εκπαίδευση.

Πηγή:

https://www.researchgate.net/publication/358997786_Children's_and_young_people's_human_rights_education_in_school_cardinal_complications_and_a_middle_ground/link/6225af023c53d31ba4ada4e0/download?tp=eyJlb250ZXh0Ijp7ImZpcnN0UGFnZSI6InB1YmxpY2F0aW9uIiwicGFnZSI6InB1YmxpY2F0aW9uIn19

2. Ένα εκπαιδευτικό εργαλείο για την υποβοήθηση των μαθητών/τριων και των εκπαιδευτικών/τριων στην εκπαίδευση για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τα μαθησιακά αποτελέσματα σε διάφορα πολιτισμικά περιβάλλοντα ως στρατηγική για την ενίσχυση της ανθρώπινης ασφάλειας. Παρουσιάζει μια επιλεγμένη συλλογή θεωρίας που ευαισθητοποιείται μέσω της πρακτικής και προσφέρει στοιχεία ανάπτυξης δεξιοτήτων και διαμόρφωσης στάσεων.

Πηγή:

<https://www.etc-graz.eu/materialien/handbuch-menschenrechte-verstehen/>

Εκπαίδευση για την βιώσιμη ανάπτυξη:

1. Εκπαιδευτικό υλικό κατάλληλο για εργασία με παιδιά, νέους και ενήλικες, το οποίο επικεντρώνεται γύρω από τους 17 στόχους βιώσιμης ανάπτυξης του ΟΗΕ και τον τρόπο ενσωμάτωσής τους στην εκπαιδευτική εργασία.

Πηγή:

<https://www.suedwind.at/bildungsmaterial/entdecke-die-globalen-ziele-fuer-paedagog>

[innen/?back=5299](#)

<https://www.suedwind.at/bildungsmaterial/17-ziele-fuer-eine-bessere-welt-mappe/?back=5299>

2. Μια δημοσίευση που διερευνά τη δυναμική ανάπτυξη της έρευνας και της πρακτικής της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης στην πρώιμη παιδική ηλικία (ECEE) σε διάστημα 25 ετών, εντοπίζοντας 66 μελέτες που πληρούν τα κριτήρια ένταξης. Σε αυτή την πρωτοβουλία, οι συμμετέχοντες/ουσες, κυρίως ηλικίας τριών έως έξι ετών, συμμετείχαν σε επίσημα προγράμματα υπό την καθοδήγηση εκπαιδευτικών, με αποτελέσματα που επικεντρώνονται στον περιβαλλοντικό γραμματισμό, τη γνωστική, κοινωνική, συναισθηματική, σωματική και γλωσσική ανάπτυξη

Πηγές:

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1747938X19305561>

https://library.oapen.org/bitstream/handle/20.500.12657/39551/2020_Book_ConceptualizingEnvironmentalCi.pdf?sequence=1#page=240

Κριτική ανάλυση των αποτελεσμάτων της έρευνας:

1. **Ενσωμάτωση στα προγράμματα σπουδών:** Αν και υπάρχουν πολλοί πόροι, η ενσωμάτωσή τους στα εθνικά προγράμματα σπουδών παραμένει ασυνεπής. Αυτό οφείλεται εν μέρει στα διαφορετικά εκπαιδευτικά πρότυπα και προτεραιότητες μεταξύ των χωρών.
2. **Εκπαίδευση εκπαιδευτικών/τριων:** Υπάρχει σημαντική ανάγκη για πιο ισχυρή και συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών/τριων σε όλους τους θεματικούς τομείς. Πολλοί/ες εκπαιδευτικοί στερούνται αυτοπεποίθησης και πόρων για να μεταδώσουν αποτελεσματικά το περιεχόμενο που σχετίζεται με τη διαπολιτισμική εκπαίδευση, την παγκόσμια ιθαγένεια, τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη βιωσιμότητα.
3. **Προσβασιμότητα πηγών:** Ορισμένες πηγές δεν είναι εύκολα προσβάσιμες ή προσαρμόσιμες σε διαφορετικά εκπαιδευτικά πλαίσια. Αυτό περιορίζει τη χρηστικότητα και τον αντίκτυπο τους, ιδίως σε σχολεία με ελλιπείς πόρους.
4. **Αξιολόγηση και αντίκτυπος:** Υπάρχει έλλειψη αυστηρής αξιολόγησης του αντίκτυπου αυτών των εκπαιδευτικών προγραμμάτων στους/στις μαθητές/τριες. Χρειάζεται περισσότερη έρευνα για

να εκτιμηθεί πώς αυτές οι πρωτοβουλίες επηρεάζουν τις στάσεις, τις γνώσεις και τις συμπεριφορές των μαθητών/τριων.

5. Επεκτασιμότητα: Συχνά οι βέλτιστες πρακτικές και τα επιτυχημένα προγράμματα παραμένουν τοπικά και δεν επεκτείνονται ή μοιράζονται ευρέως. Υπάρχει ανάγκη για μηχανισμούς διάδοσης αποτελεσματικών πρακτικών σε διάφορα εκπαιδευτικά συστήματα.

Συμπέρασμα:

Το υλικό αντικατοπτρίζει μια έντονη έμφαση στην ανάγκη για διαπολιτισμική εκπαίδευση για την προώθηση της συμμετοχικότητας. Ωστόσο, υπάρχει ένα αξιοσημείωτο κενό σε πρακτικά εργαλεία για τους/τις εκπαιδευτικούς ώστε να εφαρμόσουν αποτελεσματικά αυτές τις στρατηγικές. Οι βέλτιστες πρακτικές που παρουσιάζονται παρέχουν πολύτιμες γνώσεις, αλλά στερούνται επεκτασιμότητας σε διαφορετικά εκπαιδευτικά συστήματα. Επιπλέον, το υλικό υπογραμμίζει την αυξανόμενη αναγνώριση της εκπαίδευσης της παγκόσμιας ιθαγένειας ως ζωτικής σημασίας για την ανάπτυξη ενημερωμένων και υπεύθυνων παγκόσμιων πολιτών, αν και υπάρχει ανάγκη για πιο ολοκληρωμένα προγράμματα σπουδών που ενσωματώνουν αυτές τις αρχές σε όλα τα μαθήματα. Επιπλέον, τα προγράμματα κατάρτισης των εκπαιδευτικών/τριων συχνά δεν έχουν βάθος σε αυτόν τον τομέα, γεγονός που υποδηλώνει την ανάγκη για πιο ισχυρές ευκαιρίες επαγγελματικής ανάπτυξης. Το υλικό για την εκπαίδευση στα ανθρώπινα δικαιώματα είναι καλά ανεπτυγμένο και ευρέως διαθέσιμο, γεγονός που αντανακλά μια ισχυρή παγκόσμια δέσμευση. Η πρόκληση έγκειται στην αποτελεσματική ενσωμάτωση των υλικών αυτών στα υπάρχοντα προγράμματα σπουδών, καθώς πολλά σχολεία αντιμετωπίζουν περιορισμούς πόρων και δεν διαθέτουν επαρκή κατάρτιση των εκπαιδευτικών/τριων. Επιπλέον, ο αντίκτυπος αυτών των προγραμμάτων στις στάσεις και τις συμπεριφορές των μαθητών/τριων χρειάζεται αυστηρότερη αξιολόγηση. Ομοίως, το υλικό για την εκπαίδευση για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα είναι εκτεταμένο και καλύπτει ένα ευρύ φάσμα θεμάτων από την κλιματική αλλαγή έως τις πρακτικές βιώσιμης διαβίωσης, με την κύρια πρόκληση να είναι η ενσωμάτωση του υλικού αυτού σε ένα συνεκτικό πρόγραμμα σπουδών που ευθυγραμμίζεται με τα εθνικά εκπαιδευτικά πρότυπα.

C. Βέλγιο:

Η έρευνα πεδίου και η επιτόπια έρευνα που διεξήχθη μεταξύ των εκπαιδευτικών/τριων στο Βέλγιο επικεντρώθηκε στις εμπειρίες και τις ανάγκες τους σχετικά με την πολυπολιτισμική εκπαίδευση. Η έρευνα κάλυψε τομείς όπως οι διαπολιτισμικές μέθοδοι διδασκαλίας, η ενσωμάτωση των μεταναστών/τριων και των προσφύγων/ισσων μαθητών/τριων, η διαθεσιμότητα διδακτικού υλικού

και οι απαιτήσεις επαγγελματικής ανάπτυξης και περιλάμβανε τόσο ποσοτικά δεδομένα όσο και ποιοτικές γνώσεις από απαντήσεις ανοικτού τύπου, παρέχοντας μια ολοκληρωμένη επισκόπηση της τρέχουσας κατάστασης και των προκλήσεων της προώθησης της εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς σε ποικιλόμορφες τάξεις.

Δεδομένα και υλικό έρευνας πεδίου και επιτόπιας έρευνας που συλλέχθηκαν για τους τέσσερις θεματικούς τομείς

Πηγές και υλικό που συλλέχθηκαν:

Διαπολιτισμική εκπαίδευση:

1. Μια έκδοση που προσφέρει ιδέες για τη δημιουργία περιβαλλόντων χωρίς αποκλεισμούς που σέβονται και ενσωματώνουν διαφορετικά πολιτισμικά υπόβαθρα, συζητώντας τις πολυπλοκότητες της διδασκαλίας σε διαπολιτισμικά πλαίσια, τονίζοντας τη σημασία της αναγνώρισης και της πλοήγησης στις πολιτισμικές διαφορές στα εκπαιδευτικά περιβάλλοντα.

Πηγή:

<https://www.uantwerpen.be/en/centres/centre-expertise-higher-education/didactic-information/teaching-tips/supervision--support/intercultural-context/>

2. Μια έκδοση που προσφέρει γνώσεις, παραδείγματα και διαφορετικές προσεγγίσεις για τη διαπολιτισμική εκπαίδευση από την οποία οι εκπαιδευτικοί μπορούν να αντλήσουν πολλές γνώσεις.

Πηγή:

<https://www.epo.be/nl/boeken/9789462672505>

3. Μια δημοσίευση που ασχολείται με την επίδραση της στερεοτυπικής απειλής και της αντίδρασης στις επιδόσεις των Παλαιστινίων πολιτών του Ισραήλ σε ψυχομετρικά τεστ, παρόμοια με το SAT στις ΗΠΑ. Για τους/τις εκπαιδευτικούς σε πολυπολιτισμικές τάξεις της 5ης και 6ης δημοτικού, η δημοσίευση υπογραμμίζει τη σημασία της αντιμετώπισης και αναδιαμόρφωσης των στερεοτύπων για την προώθηση ενός θετικού μαθησιακού περιβάλλοντος όπου όλοι οι μαθητές αισθάνονται ικανοί και υποστηρίζονται, ενισχύοντας έτσι τις ακαδημαϊκές τους επιδόσεις.

Πηγή:

<https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/0022022117698040>

Εκπαίδευση της παγκόσμιας ιθαγένειας:

1. Μια δημοσίευση που προσφέρει καλύτερη κατανόηση του τρόπου με τον οποίο το πρόγραμμα σπουδών της φλαμανδικής δευτεροβάθμιας ιστορίας συνεχίζει να προωθεί αποικιοκρατικές και ευρωκεντρικές ιδέες, προσφέροντας ταυτόχρονα τρόπους και θεωρίες για την αμφισβήτηση της κληρονομιάς της αποικιοκρατίας στο εκπαιδευτικό σύστημα. Οι γνώσεις αυτής της μελέτης προσφέρουν διάφορους επιδραστικούς τρόπους που μπορούν να εφαρμοστούν και να υιοθετηθούν σε τοπικά και ευρωπαϊκά πλαίσια και να συμβάλουν σε ένα εκπαιδευτικό σύστημα που θα είναι πιο αναστοχαστικό, χωρίς αποκλεισμούς και δίκαιο.

Πηγή:

<https://researchportal.vub.be/nl/studentTheses/hoewit-is-ons-curriculum-een-dekoloniale-analyse-van-het-curricu>

2. Ένα κέντρο γνώσης για την εκπαίδευση της παγκόσμιας ιθαγένειας που παρέχει απαντήσεις στις σημερινές παγκόσμιες προκλήσεις και αντιμετωπίζει την ανάγκη συνεργασίας των παγκόσμιων πολιτών και ταυτόχρονα ενθαρρύνει τους νέους να πάρουν τη θέση τους ως παγκόσμιοι πολίτες.

Πηγή:

<https://beglobal.enabel.be/?lang=en>

Εκπαίδευση για την βιώσιμη ανάπτυξη:

1. Ένα εκπαιδευτικό εργαλείο που έχει σχεδιαστεί για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση για να εισάγει τους/τις μαθητές/τριες σε κοινωνικά θέματα. Είναι δομημένο για χρήση στην τάξη, όπου οι μαθητές/τριες μπορούν να εξερευνήσουν τα θέματα ανεξάρτητα ή σε ομάδες χρησιμοποιώντας τόσο φυσικό όσο και ψηφιακό υλικό, συμπεριλαμβανομένων αποσπασμάτων θεωρίας, πρακτικών ασκήσεων και εργασιών, εμπλουτισμένων με οπτικοακουστικό περιεχόμενο από εμπειρογνώμονες της VRT. Θα μπορούσε να χρησιμεύσει ως ένα χρήσιμο εργαλείο σε πολυπολιτισμικές τάξεις για την προώθηση της κατανόησης και της συζήτησης γύρω από ποικίλα κοινωνικά ζητήματα, της κριτικής σκέψης, της ενίσχυσης της πολιτισμικής ευαισθητοποίησης και της συμμετοχικότητας,

ειδικά αν ενσωματώνει θέματα που βρίσκουν απήχηση σε όλη την Ευρώπη.

Πηγή:

<https://www.vrt.be/nl/edubox/>

Κριτική ανάλυση των αποτελεσμάτων της έρευνας:

Η έρευνα πεδίου και η επιτόπια έρευνα που διεξήχθη στο πλαίσιο του Βελγίου απέδωσε μια πλούσια και ποικίλη συλλογή εκπαιδευτικών πηγών και βέλτιστων πρακτικών. Οι πηγές ευθυγραμμίζονται με τους θεματικούς τομείς της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, της εκπαίδευσης για την παγκόσμια ιθαγένεια, της εκπαίδευσης για τα ανθρώπινα δικαιώματα και της εκπαίδευσης για την βιώσιμη ανάπτυξη. Ωστόσο, από την ανάλυση προέκυψαν διάφορα κρίσιμα σημεία:

1. Ποικιλομορφία και συνάφεια:

- Οι συγκεντρωμένες πηγές καταδεικνύουν ένα ευρύ φάσμα προσεγγίσεων και μεθοδολογιών, αντανακλώντας τα διαφορετικά εκπαιδευτικά τοπία στις χώρες-εταίρους.
- Παρόλο που οι πηγές είναι περιεκτικές, η συνάφεια και η εφαρμογή τους ποικίλλουν σημαντικά. Κάθε πηγή πρέπει να αξιολογηθεί κριτικά και να προσαρμοστεί στα συγκεκριμένα εκπαιδευτικά, πολιτιστικά και κοινωνικά πλαίσια των εμπλεκόμενων χωρών.

2. Προκλήσεις εφαρμογής:

- Πολλές πηγές υπογραμμίζουν την ανάγκη για αποτελεσματική κατάρτιση και υποστήριξη των εκπαιδευτικών/τριων, ώστε να διασφαλιστεί η επιτυχής εφαρμογή. Χωρίς επαρκή κατάρτιση, οι εκπαιδευτικοί μπορεί να δυσκολευτούν να ενσωματώσουν αποτελεσματικά τα υλικά αυτά στα προγράμματα σπουδών τους.
- Η διαθεσιμότητα πόρων σε πολλαπλές γλώσσες είναι απαραίτητη για να εξασφαλιστεί η προσβασιμότητα και η δέσμευση των διαφόρων γλωσσικών ομάδων στην Ευρώπη.

3. Ενσωμάτωση στα προγράμματα σπουδών:

- Η επιτυχής ενσωμάτωση αυτών των πηγών στα εθνικά προγράμματα σπουδών παραμένει πρόκληση. Χρειάζεται στρατηγική συνεργασία με τις εκπαιδευτικές αρχές για να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη ενσωμάτωση των υλικών αυτών στα υφιστάμενα εκπαιδευτικά πλαίσια.
- Οι μηχανισμοί συνεχούς αξιολόγησης και ανατροφοδότησης είναι απαραίτητοι για την εκτίμηση του αντίκτυπου αυτών των πόρων και την πραγματοποίηση των αναγκαίων προσαρμογών.

4. Πανευρωπαϊκή συνεργασία:

- Οι δυνατότητες πανευρωπαϊκής συνεργασίας είναι σημαντικές. Με την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και πόρων, οι ευρωπαϊκές χώρες μπορούν να αναπτύξουν μια πιο συνεκτική και ενιαία προσέγγιση για την αντιμετώπιση των εκπαιδευτικών αναγκών των μεταναστών/τριων και προσφύγων/ισσων μαθητών/τριων.

- Η δημιουργία μιας κεντρικής πλατφόρμας για την ανταλλαγή πόρων και εμπειριών θα μπορούσε να διευκολύνει την καλύτερη επικοινωνία και συνεργασία μεταξύ των εκπαιδευτικών/τριων σε όλη την Ευρώπη.

Συμπέρασμα:

Συνολικά, η έρευνα πεδίου και η επιτόπια έρευνα στο βελγικό πλαίσιο αποκαλύπτει σημαντικές γνώσεις και προκλήσεις στην πολυπολιτισμική εκπαίδευση μέσα στην τάξη. Οι εκπαιδευτικοί αντιλαμβάνονται διαφορετικά επίπεδα ενσωμάτωσης μεταξύ των μαθητών/τριων με μεταναστευτικό ή προσφυγικό υπόβαθρο, γεγονός που υπογραμμίζει την ανάγκη για προσαρμοσμένες προσεγγίσεις. Υπάρχει έντονη ζήτηση για επαγγελματική ανάπτυξη σε διαπολιτισμικές μεθόδους διδασκαλίας και πιο εξειδικευμένο διδακτικό υλικό, ιδίως για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Οι ποιοτικές γνώσεις υπογραμμίζουν τον θετικό αντίκτυπο της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης στην προώθηση της κατανόησης και της ενσυναίσθησης, αν και οι εκπαιδευτικοί εντοπίζουν ένα κρίσιμο χάσμα μεταξύ της αντιλαμβανόμενης σημασίας και της πρακτικής εφαρμογής λόγω ανεπαρκών πόρων. Επιπλέον, ενώ οι εκπαιδευτικοί αναγνωρίζουν την αξία της εκπαίδευσης για την παγκόσμια ιθαγένεια και την αειφόρο ανάπτυξη, εκφράζουν την ανάγκη για περισσότερα πρακτικά εργαλεία και υποστήριξη. Τα ευρήματα αυτά υπογραμμίζουν την ανάγκη για στοχευμένη επαγγελματική ανάπτυξη, παροχή πόρων και πλατφόρμες για την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, ώστε να ενισχυθεί η ικανότητα των εκπαιδευτικών/τριων να προωθούν περιβάλλοντα μάθησης χωρίς αποκλεισμούς, με υποστήριξη και αποτελεσματικότητα για όλους/ες τους/τις μαθητές/τιρες.

D. Ελλάδα:

Η έρευνα πεδίου και η επιτόπια έρευνα που διεξήχθη στην Ελλάδα απευθυνόταν σε εκπαιδευτικούς που εργάζονται σε πολυπολιτισμικές και πολύγλωσσες τάξεις. Η έρευνα αυτή αποσκοπεί στην κατανόηση των εμπειριών ένταξης των μαθητών υπηκόων τρίτων χωρών (ΥΤΧ) στα ελληνικά σχολεία, στον εντοπισμό των προκλήσεων για την προώθηση της εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς και στην αξιολόγηση της υποστήριξης και των πηγών που είναι διαθέσιμοι στους/στις εκπαιδευτικούς. Η έρευνα συλλέγει επίσης δεδομένα σχετικά με την αυτοπεποίθηση

των εκπαιδευτικών/τριων στην αντιμετώπιση της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, της παγκόσμιας ιθαγένειας, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της βιωσιμότητας, επισημαίνοντας τους τομείς στους οποίους απαιτείται πρόσθετη υποστήριξη και υλικό.

Δεδομένα και υλικό έρευνας πεδίου και επιτόπιας έρευνας που συλλέχθηκαν για τους τέσσερις θεματικούς τομείς

Πηγές και υλικό που συλλέχθηκαν:

Διαπολιτισμική εκπαίδευση:

1. Ένα πρόγραμμα που στοχεύει στη δημιουργία σχολείων χωρίς αποκλεισμούς για όλα, διδάσκοντας τους/τις εκπαιδευτικούς και τους/τις διευθυντές/τριες των σχολείων πώς να ενσωματώσουν τα παιδιά των προσφύγων στα ελληνικά σχολεία και να δημιουργήσουν περιβάλλοντα χωρίς αποκλεισμούς και ασφάλεια. Το έργο χρησιμεύει επίσης ως εργαλείο για τους/τις εκπαιδευτικούς, δίνοντάς τους τις δεξιότητες και την αυτοπεποίθηση να χειρίζονται συγκρούσεις και να αντιμετωπίζουν τον ρατσισμό, τη μισαλλοδοξία, τις διακρίσεις και τη ρητορική μίσους στην κοινότητα και τα σχολεία.

Πηγή:

<https://schoolsforall.org/>

2. Ένα πρόγραμμα που εισήγαγε η UNICEF με στόχο να παρέχει στα παιδιά μεταναστών/τριων και προσφύγων/ισσων που φτάνουν στην Ελλάδα ισότιμη πρόσβαση στο σχολείο, χωρίς καμία εξαίρεση. Πρωταρχικός στόχος του προγράμματος είναι να εγγυηθεί ότι όλα τα παιδιά μεταναστών/τριων και προσφύγων/ισσων (4-17 ετών) που φτάνουν στην Ελλάδα θα λάβουν τη βοήθεια που χρειάζονται για να καθορίσουν τον τρόπο με τον οποίο θα ακολουθήσουν την επίσημη εκπαίδευση. Αν και εφαρμόζεται και υλοποιείται για τις συγκεκριμένες ανάγκες του τοπικού πλαισίου, αυτή η εκπαιδευτική πρακτική παρέχει ένα πολύτιμο πρότυπο για άλλες ευρωπαϊκές χώρες που αντιμετωπίζουν παρόμοιες προκλήσεις.

Πηγή:

[https://www.unicef.org/greece/media/3561/file/Programme%20Brief:%20%E2%80%9C%20Call%20Children%20in%20Education%E2%80%9D%20\(ACE\).%20%20September%202021-April%202023.pdf](https://www.unicef.org/greece/media/3561/file/Programme%20Brief:%20%E2%80%9C%20Call%20Children%20in%20Education%E2%80%9D%20(ACE).%20%20September%202021-April%202023.pdf)

3. Ένα εκπαιδευτικό μάθημα που χρησιμοποιεί μια συγκριτική, διεπιστημονική προσέγγιση που συνδυάζει διαλέξεις με εκδρομές και δραστηριότητες συνεργασίας με οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών. Περιλαμβάνονται θέματα όπως η σημασία της ενσωμάτωσης των δημοκρατικών αξιών, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της διαπολιτισμικής κατανόησης στις εκπαιδευτικές πολιτικές και η κατανόηση των κυριότερων εμποδίων και ζητημάτων που επηρεάζουν την εκπαίδευση των παιδιών που προέρχονται από μετανάστες ή μειονότητες.

Πηγή:

<https://qa.auth.gr/en/class/1/600148500>

4. Μια έκδοση που διερευνά την πολιτική διαπολιτισμικής εκπαίδευσης που εφαρμόστηκε το 1996 στην Ελλάδα ως αντίδραση στην αύξηση της μετανάστευσης και της διαφορετικότητας που ξεκίνησε στα μέσα της δεκαετίας του 1980. Το άρθρο εξετάζει τον ορισμό και την εφαρμογή της διαπολιτισμικότητας από τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής και τους φορείς της εκπαίδευσης, βασιζόμενο σε δύο μελέτες που χρησιμοποιούν συγκρίσιμες μεθοδολογίες και αναδεικνύει τις αποκλίσεις μεταξύ της κυβερνητικής πολιτικής και της σχολικής πρακτικής και παρουσιάζει νέες ιδέες από τους εκπαιδευτικούς για την αντιμετώπιση του διαφορετικού μαθητικού πληθυσμού της Ελλάδας. Λειτουργεί ως παράδειγμα και μελέτη περίπτωσης για έθνη με παρόμοια δημογραφικά χαρακτηριστικά, προκλήσεις και εμπειρίες.

Πηγή:

https://www.researchgate.net/publication/233751983_How_'Intercultural'_is_Education_in_Greece_Insights_from_policymakers_and_educators

Εκπαίδευση του παγκόσμιου πολίτη:

1. Ένα έργο που αποσκοπεί στην αντιμετώπιση του γνωστικού κενού σχετικά με την παγκόσμια ιθαγένεια στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και στην παροχή βοήθειας στους/στις εκπαιδευτικούς για την ενσωμάτωση και την προώθηση της παγκόσμιας ιθαγένειας στη διδασκαλία τους. Στοιχεί επίσης στη δημιουργία ενός ειδικά σχεδιασμένου προγράμματος κατάρτισης για εκπαιδευτικούς σε διαφορετικά εθνικά πλαίσια, το οποίο θα τους δώσει τη δυνατότητα να εισάγουν με τόλμη θέματα παγκόσμιας ιθαγένειας στην τάξη, να ενσωματώσουν τα θέματα και τις αξίες του μαθήματος σε άλλους

τομείς του προγράμματος σπουδών και να κεντρίσουν την περιέργεια των μαθητών/τριων για το θέμα.

Πηγή:

<https://www.politeiaproject.eu/>

2. Ένα πρόγραμμα που αφορά την εκπαίδευση στην ιδιότητα του πολίτη, προσφέροντας στους/στις εκπαιδευτικούς και το μαθητικό συμβούλιο κατάρτιση σε θέματα χειρισμού, επικοινωνίας και διδασκαλίας που σχετίζονται με την ιδιότητα του πολίτη. Τα κύρια σημεία που περιελάμβανε ήταν: ένα μάθημα για τους/τις εκπαιδευτικούς σχετικά με την ιθαγένεια, δύο θεματικές εβδομάδες επικεντρωμένες στην ιθαγένεια- συμμετοχή των μαθητών/τριων σε διαθεματικές και κανονικές δραστηριότητες της τάξης, δημιουργία ενός σχολικού συντάγματος υπό την καθοδήγηση των μαθητών/τριων και έκθεση και παρουσίαση των προϊόντων της εβδομάδας ιθαγένειας, όπως θεατρικά έργα, τραγούδια, ένα ραπ κατά των διακρίσεων, σημαίες και ένα κουίζ, μεταξύ άλλων συνεισφορών.

Πηγές:

https://migrant-integration.ec.europa.eu/integration-practice/citizenship-education-guldberg-school_en

https://migrant-integration.ec.europa.eu/sites/default/files/2011-06/itpr_21131_8619438.pdf

3. Ένα σεμινάριο κατάρτισης για εκπαιδευτικούς δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και εκπαιδευτές/τριες νέων (ηλικίας 13-19 ετών) με μια μεθοδολογία για την εφαρμογή της εκπαίδευσης για την παγκόσμια ιθαγένεια μέσω της ψηφιακής αφήγησης τόσο σε επίσημα όσο και σε ανεπίσημα περιβάλλοντα. Το μάθημα αποτελείται από ένα 20ωρο διαδικτυακό ΜΟΟC και 10ωρα δια ζώσης εργαστήρια και καλύπτει βασικές εκπαιδευτικές ανάγκες, όπως διαπολιτισμικές δεξιότητες, κριτική σκέψη, συνεργατική μάθηση, δημιουργικότητα και ψηφιακό γραμματισμό. Αν και εστιάζει σε μια συγκεκριμένη ομάδα-στόχο, εκπαιδευτικούς δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και εκπαιδευτές/τριες νέων, το υλικό και οι μεθοδολογίες του μαθήματος μπορούν να είναι προσβάσιμα σε ένα ευρύτερο κοινό.

Πηγές:

http://www.brights-project.eu/wp-content/uploads/2017/02/BRIGHTs-COURSE_CURRICULUM.pdf

<http://www.brights-project.eu/en/results/brights-course/>

4. Μια έκθεση που εξετάζει τις πρωτοβουλίες για την εκπαίδευση στην ιδιότητα του πολίτη εντός της ΕΕ και που εντάσσονται στο χρονικό πλαίσιο 2021-2027 και αναδεικνύει τις βέλτιστες πρακτικές συγκρίνοντας τα εθνικά προγράμματα σπουδών σε πέντε κράτη μέλη της ΕΕ και αναδεικνύοντας τις διαφορετικές προσεγγίσεις για την αντιμετώπιση των λειτουργιών της ΕΕ, της διαδικασίας ολοκλήρωσης και των βασικών αξιών

Πηγή:

[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2023/747459/EPRS_BRI\(2023\)747459_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2023/747459/EPRS_BRI(2023)747459_EN.pdf)

Εκπαίδευση στα ανθρώπινα δικαιώματα:

1. Μια πρωτοβουλία που υλοποιήθηκε στα σχολεία για την ενίσχυση της εκπαίδευσης στα ανθρώπινα δικαιώματα, την προώθηση της δημοκρατίας, τη διευκόλυνση της μη τυπικής και τυπικής συνεργασίας στα σχολεία για την ενεργό συμμετοχή στην υπεράσπιση των δικαιωμάτων των παιδιών, την ενδυνάμωση των ευάλωτων παιδιών μέσω της εκπαίδευσης κ.λπ. Αυτό το εκπαιδευτικό πρόγραμμα, με τη διεπιστημονική του προσέγγιση, μπορεί να προσαρμοστεί σε διαφορετικά εκπαιδευτικά συστήματα.

Πηγή:

<https://iep.edu.gr/el/thematiki-evdomada-2018-2019/foreis-them-evd/foreis-dimokratikis-synyparksis/eudec-greece-sympraksi-sxoleion-gia-ti-dimokratia-stin-ekpaidefsi>

2. Ένα εγχειρίδιο που περιλαμβάνει 39 βιωματικές δραστηριότητες για μαθητές/τριες πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και ομάδες νέων με τα ακόλουθα θέματα: ανθρώπινα δικαιώματα, αξίες, ταυτότητα, διακρίσεις και στερεότυπα, φροντίδα και ασφάλεια, διαπολιτισμικότητα, πρόσφυγες/μετανάστες/αιτούντες άσυλο, το περιβάλλον όπου ζω, εκπαίδευση και δημοκρατία.

Πηγές:

https://www.unhcr.org/gr/viomatiki_mathisi

<https://www.openbook.gr/drastiriotites-viomatikis-mathisis-sta-anthrw-pina-dikaiwmata-kai-ta-dikaiwmata-twn-prosfygwn/>

3. Τα εκπαιδευτικά σεμινάρια που καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα κρίσιμων θεμάτων που σχετίζονται με τα ανθρώπινα δικαιώματα, είναι δωρεάν και απευθύνονται στο ευρύ κοινό (προπτυχιακοί ή μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες όλων των σχολών διαφόρων επιστημών, καθώς και επαγγελματίες δικηγόροι, δικαστές, εκπαιδευτικοί, κοινωνικοί λειτουργοί, εργαζόμενοι/ες κ.λπ.)

Πηγή:

<https://www.nchr.gr/en/education.html>

4. Ένα σχέδιο δράσης για την εκπαίδευση στα ανθρώπινα δικαιώματα που εφαρμόστηκε στην Ελλάδα, το οποίο περιγράφει τα εκτεταμένα βήματα που έγιναν για τη βελτίωση της εκπαίδευσης στα ανθρώπινα δικαιώματα στο εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας. Το σχέδιο ασχολείται συγκεκριμένα με σημαντικά ζητήματα όπως η διασφάλιση του δικαιώματος όλων στην εκπαίδευση και η κάλυψη των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών, αποδεικνύοντας την αφοσίωση στην προώθηση ενός εκπαιδευτικού περιβάλλοντος χωρίς αποκλεισμούς και με βάση τα δικαιώματα. Προσφέρει επίσης κατευθυντήριες γραμμές για ένα συγκεκριμένο πλαίσιο δράσης και για την ενίσχυση των εταιρικών σχέσεων και της συνεργασίας από το διεθνές επίπεδο μέχρι τη βάση.

Πηγή:

<https://www.ohchr.org/sites/default/files/Documents/issues/education/training/actions-plans/Greece.pdf>

Εκπαίδευση για την βιώσιμη ανάπτυξη:

1. Ένα πρόγραμμα που ενθαρρύνει τα σχολεία να υιοθετήσουν μια βιώσιμη νοοτροπία και να εξοπλίσουν τους μαθητές/τριες με τις γνώσεις και τις δεξιότητες που χρειάζονται για να γίνουν ενεργοί πολίτες που μπορούν να αντιμετωπίσουν κοινωνικά και περιβαλλοντικά ζητήματα και να επηρεάσουν την κατεύθυνση της βιωσιμότητας και στους δύο αυτούς τομείς.

Πηγή:

<https://www.ellet.gr/en/project/sustainable-greek-school/>

2. Εκπαιδευτικές πρακτικές στην έννοια του θερινού σχολείου, που περιλαμβάνουν διεπιστημονικά προγράμματα με στόχο την ενίσχυση της αντίληψης για την αειφόρο ανάπτυξη και την αύξηση της ευαισθητοποίησης με την παροχή οικολογικής γνώσης και

οικολογικής κατάρτισης σε συνδυασμό με τις τοπικές ανάγκες, τον πολιτισμό, τις διαφορές και τις απαιτήσεις κάθε τοπικής κοινότητας. Πρωταρχικός στόχος ήταν να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση, η κατανόηση και η δέσμευση των συμμετεχόντων για τη βιώσιμη ανάπτυξη με τη μετάδοση σύγχρονων γνώσεων και κατάρτισης σχετικά με τους τρεις πυλώνες της ανάπτυξης - οικονομική ανάπτυξη, κοινωνική ανάπτυξη και προστασία του περιβάλλοντος.

Πηγή:

<https://unece.org/sites/default/files/datastore/fileadmin/DAM/env/esd/GoodPractices/Submissions/Countries/Greece/SCPT/GPgreeceSummSchookEKEPEK.pdf>

3. Μια πλατφόρμα ηλεκτρονικής μάθησης που εκπαιδεύει και ενημερώνει τους/τις εκπαιδευτικούς των σχολείων μέσω 4 χρήσιμων εκπαιδευτικών υλικών, 80 διδακτικών πόρων και μιας εργαλειοθήκης σχετικά με τις κοινωνικές, περιβαλλοντικές και οικονομικές συνέπειες λόγω της σπατάλης τροφίμων και τις βέλτιστες πρακτικές για τη μείωσή της. Τα εκπαιδευτικά μαθήματα που περιλαμβάνονται είναι πλήρως προσαρμοσμένα σε συγκεκριμένα εθνικά πλαίσια, ωστόσο, η εφαρμοσιμότητα και η αποτελεσματικότητά τους σε ποικίλα μαθησιακά περιβάλλοντα είναι εγγυημένη.

Πηγή:

<https://zero-waste-hub.eu/login/index.php>

4. Μια στρατηγική που προσφέρει ένα πλαίσιο για την εφαρμογή της Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΕΑΑ) στην Ελλάδα, το οποίο παρέχεται από το Παγκόσμιο Σχέδιο Δράσης της UNESCO για την ΕΑΑ (GAP), το οποίο συνδέει τις πολιτικές και τις πρωτοβουλίες με τη Στρατηγική της UNECE για την ΕΑΑ, τη Μεσογειακή Στρατηγική για την ΕΑΑ και το εγκεκριμένο Σχέδιο Εργασίας της.

Πηγή:

https://unece.org/DAM/env/esd/Implementation/NIR_2018/Preface_final_GR.pdf

Κριτική ανάλυση των αποτελεσμάτων της έρευνας:

Η έρευνα πεδίου και η επιτόπια έρευνα προσφέρουν πολύτιμες πληροφορίες για την κατάσταση της πολυπολιτισμικής εκπαίδευσης και την ένταξη των μαθητών από τρίτες χώρες στα ελληνικά σχολεία. Ωστόσο, η έρευνα αναδεικνύει επίσης αρκετές κρίσιμες προκλήσεις και τομείς προς βελτίωση:

1. Διαφορετικές εμπειρίες ένταξης:

- Τα διαφορετικά επίπεδα αντιλαμβανόμενης ενσωμάτωσης, με την ενσωμάτωση στην τάξη να αξιολογείται υψηλότερα από την ενσωμάτωση σε όλο το σχολείο, υποδηλώνουν ασυνέπειες στον τρόπο με τον οποίο εφαρμόζονται πρακτικές χωρίς αποκλεισμούς σε διαφορετικά εκπαιδευτικά περιβάλλοντα.

- Αυτή η ανισότητα υποδηλώνει την ανάγκη για πιο συνεκτικές και ολοκληρωμένες στρατηγικές που θα διασφαλίζουν ότι οι προσπάθειες ένταξης είναι ομοιόμορφες και αποτελεσματικές σε ολόκληρο το σχολικό περιβάλλον και όχι μόνο σε μεμονωμένες τάξεις.

2. Προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι μαθητές/τριες TCN:

- Οι φοιτητές TCM αντιμετωπίζουν σημαντικά εμπόδια, όπως γλωσσικά εμπόδια, πολιτισμικές διαφορές και κοινωνική απομάκρυνση, τα οποία επιδεινώνονται από τον ρατσισμό των γονέων και την έλλειψη μαθημάτων ένταξης.

- Οι προκλήσεις αυτές υπογραμμίζουν την ανάγκη για στοχευμένες παρεμβάσεις, συμπεριλαμβανομένων προγραμμάτων γλωσσικής υποστήριξης, εκπαίδευσης σε θέματα πολιτισμικής ευαισθησίας και πρωτοβουλιών κατά του ρατσισμού, ώστε να δημιουργηθεί μια πιο φιλόξενη και χωρίς αποκλεισμούς ατμόσφαιρα για τους/τις μαθητές/τριες TCN.

3. Εμπιστοσύνη των εκπαιδευτικών/τρινη και διαθεσιμότητα πηγών:

- Οι εκπαιδευτικοί εκφράζουν εμπιστοσύνη στη διδασκαλία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της βιωσιμότητας αλλά αισθάνονται λιγότερο σίγουροι/ες για την ενσωμάτωση της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης και της παγκόσμιας ιθαγένειας στα προγράμματα σπουδών τους. Αναφέρουν επίσης έλλειψη υποστηρικτικού υλικού για αυτούς τους τομείς.

- Οι διαφορές στα επίπεδα εμπιστοσύνης και στη διαθεσιμότητα των πόρων αναδεικνύουν την επείγουσα ανάγκη για επαγγελματική ανάπτυξη και παροχή εξειδικευμένου διδακτικού υλικού. Η ενίσχυση των δεξιοτήτων και των πόρων των εκπαιδευτικών σε αυτούς τους τομείς είναι ζωτικής σημασίας για την αποτελεσματική ενσωμάτωση αυτών των βασικών θεμάτων στην τάξη.

4. Ζήτηση εκπαιδευτικού υλικού:

- Υπάρχει έντονη ζήτηση για πρόσθετο υλικό σχετικά με τη διαπολιτισμική εκπαίδευση, την παγκόσμια ιθαγένεια, τα ανθρώπινα δικαιώματα και την βιώσιμη ανάπτυξη, με την εκπαίδευση στην παγκόσμια ιθαγένεια να αποτελεί ιδιαίτερη προτεραιότητα.

- Η υψηλή ζήτηση για το υλικό αυτό υποδεικνύει ένα σημαντικό κενό στους υπάρχοντες εκπαιδευτικούς πόρους. Η αντιμετώπιση αυτού του κενού με την ανάπτυξη και διανομή ολοκληρωμένων, πρακτικών πόρων μπορεί να δώσει στους/στις εκπαιδευτικούς τη δυνατότητα να παρέχουν αποτελεσματικότερη και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση.

5. Συνέπειες για την πολιτική και την πρακτική:

- Η έρευνα τονίζει τη σημασία της καλλιέργειας μιας παγκόσμιας προοπτικής και της διαπολιτισμικής αλληλεπίδρασης στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής δομής, η οποία υποστηρίζεται συντριπτικά από τους /τις ερωτηθέντες/είσες.

- Οι υπεύθυνοι/ες χάραξης πολιτικής και οι εκπαιδευτικοί ηγέτες θα πρέπει να λάβουν υπόψη τους αυτά τα ευρήματα για να δώσουν προτεραιότητα στην ενσωμάτωση της παγκόσμιας ιθαγένειας και της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης στο πρόγραμμα σπουδών. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσω μεταρρυθμίσεων πολιτικής, αυξημένης χρηματοδότησης για την ανάπτυξη πόρων και συνεχούς υποστήριξης των εκπαιδευτικών.

Συμπέρασμα:

Συνολικά, η έρευνα πεδίου και η επιτόπια έρευνα αναδεικνύουν την κρίσιμη ανάγκη για βελτιωμένες στρατηγικές, πόρους και υποστήριξη για την ενίσχυση της ένταξης και της εκπαίδευσης των μαθητών/τριων TCN, ώστε να ενισχυθεί ένα περιβάλλον μάθησης χωρίς αποκλεισμούς και με σεβασμό που προετοιμάζει τους/τις μαθητές/τριες για έναν παγκοσμιοποιημένο κόσμο. Με την αντιμετώπιση των βασικών προκλήσεων (γλωσσικά εμπόδια, πολιτισμικές διαφορές, κοινωνική αποστασιοποίηση, έλλειψη πόρων και γονικός ρατσισμός), τα εκπαιδευτικά ιδρύματα μπορούν να προωθήσουν καλύτερα ένα περιβάλλον μάθησης χωρίς αποκλεισμούς, με σεβασμό και παγκόσμια νοοτροπία που προετοιμάζει όλους τους μαθητές για μελλοντική επιτυχία.

E. Κύπρος:

Τα δεδομένα που συλλέχθηκαν από την Κύπρο εστιάζουν σε διάφορους πόρους που σχετίζονται με τους τέσσερις θεματικούς τομείς: Εκπαίδευση για τα ανθρώπινα δικαιώματα και εκπαίδευση για την βιώσιμη ανάπτυξη. Τα ευρήματα οργανώθηκαν για να παρέχουν γνώσεις και εφαρμόσιμες συστάσεις για την ανάπτυξη του προγράμματος σπουδών.

Δεδομένα και υλικό έρευνας πεδίου και επιτόπιας έρευνας που συλλέχθηκαν για τους τέσσερις θεματικούς τομείς

Πηγές και υλικό που συλλέχθηκαν:

Διαπολιτισμική εκπαίδευση:

1. Μια δημοσίευση που απαριθμεί πολλά οφέλη της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής σε διεθνείς αγορές ή πολυεθνικούς χώρους εργασίας και τονίζει τις συνεδρίες της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης ως ευκαιρίες για την επίτευξη αλλαγών στις προοπτικές των ατόμων απέναντι στον "άλλο". Ορίζει επίσης τρία κύρια θέματα της διαπολιτισμικής ικανότητας: ανάπτυξη και διατήρηση σχέσεων, αποτελεσματική και κατάλληλη επικοινωνία με ελάχιστες απώλειες και επίτευξη συμμόρφωσης και επίτευξη συνεργασίας με τους άλλους.

Πηγή:

<https://digitalcollections.sit.edu/cgi/viewcontent.cgi?referer=&httpsredir=1&article=1000&context=sop&s#page=33>

2. Σχέδια μαθήματος που χρησιμεύουν ως μια καλή εισαγωγή στις αρχές της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, καθώς και ως τρόποι καθοδήγησης των εκπαιδευτικών/τριων για τη δημιουργία παρόμοιων σχεδίων μαθήματος για τους/τις μαθητές/τριες τους. Αν και το επιλεγμένο θέμα επικεντρώνεται στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, μπορεί να αποτελέσει ένα χρήσιμο εργαλείο για τη σύγκριση μεταξύ των πολιτισμών.

Πηγή:

<https://idealenglish.jp/2020/12/24/developing-intercultural-competence-a-lesson-plan/>

3. Ένα έργο που προσφέρει σχέδια μαθήματος και επεξηγηματικές πηγές για τον πολιτισμό σε πολλές γλώσσες, συμπεριλαμβανομένων των αραβικών, και χρησιμεύει ως πλατφόρμα πηγών για τους/τις καθηγητές/τριες ξένων γλωσσών που μπορούν να χρησιμοποιήσουν στις τάξεις τους, καθώς και ως μεθοδολογία διδασκαλίας του πολιτισμού. Αν και έχει σχεδιαστεί για χρήση σε συγκεκριμένα τοπικά πλαίσια, η μεθοδολογία του μπορεί να εφαρμοστεί ευρέως σε όλες τις τάξεις σε όλο τον κόσμο.

Πηγή:

<https://mygrants.it/en/tocl/>

4. Ένα έργο που ασχολείται με το θέμα της ένταξης/ένταξης ως πολιτικής έννοιας, την εκπαίδευση σχετικά με τους παράγοντες για την επιτυχή ένταξη, την υποστήριξη των ανηλίκων στη διαδικασία της ένταξης και την κατανόηση και διευκόλυνση της ανάπτυξης του κοινωνικού κεφαλαίου των μεταναστών για τη βελτίωση της ένταξής τους. Αν και έχει σχεδιαστεί για ασυνόδευτους/ες μετανάστες/τριες, δεν έχει συγκεκριμένο τοπικό πλαίσιο

και θα μπορούσε να εφαρμοστεί, να προσαρμοστεί και να υλοποιηθεί σε οποιοδήποτε πλαίσιο που σχετίζεται με τη διαπολιτισμική εκπαίδευση στις τάξεις.

Πηγή:

<https://www.volumeproject.eu/challenge-page/78aa915a-bf51-41dd-98b8-93e449c19fb7>

5. Ένα πρόγραμμα αφιερωμένο στους σχολικούς ψυχολόγους που εργάζονται με παιδιά μεταναστών, το οποίο χρησιμοποιεί τις γνώσεις τους για την πραγματοποίηση εργαστηρίων στα σχολεία, ώστε όλοι οι εκπαιδευτικοί να έχουν υψηλότερες διαπολιτισμικές δεξιότητες. Προωθεί επίσης τη γενική πολιτική και τις πρωτοβουλίες των σχολείων προς την κατεύθυνση της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης και εστιάζει στον τρόπο εργασίας με παιδιά πολυπολιτισμικού υπόβαθρου, δίνοντας έτσι στους εκπαιδευτικούς μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση στον τομέα αυτό - κυρίως μέσω της ψυχολογικής υποστήριξης.
6. Ένα βιβλίο που σκιαγραφεί την τρέχουσα κατάσταση της διαπολιτισμικής ικανότητας στην εκπαίδευση στην Ευρώπη, εισάγοντας την πολιτιστική εκπαίδευση στην κύρια εκπαίδευση και προσφέροντας ρεαλιστικές προτάσεις για την εφαρμογή της. Εξετάζει επίσης σε βάθος τις μεθόδους μέτρησης της πολιτιστικής εκπαίδευσης και της ικανότητας.

Εκπαίδευση της παγκόσμιας ιθαγένειας:

1. Το παρόν έγγραφο παρέχει μια ανάλυση των προγραμμάτων σπουδών της Σκωτίας και της Νότιας Κορέας όσον αφορά την ενσωμάτωση των μεταναστών/τριων στην εθνική τους ταυτότητα. Χρησιμεύει ως ένα καλό παράδειγμα που δείχνει ότι η διδασκαλία για την ένταξη των μεταναστών/τριων χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα γεωπολιτικά αίτια της μετανάστευσης έχει ως αποτέλεσμα η ένταξή τους να είναι μόνο "συμβολική". Αυτή η μεθοδολογία μπορεί να εφαρμοστεί καλά σε ένα πλαίσιο σχολικής τάξης σε οποιαδήποτε χώρα.

Πηγή:

<https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/00071005.2018.1533098>

2. Ένα έργο που προσφέρει κατευθυντήριες γραμμές σε εκπαιδευτές/τριες ενηλίκων, εκπαιδευτές/τριες και ιδρύματα σχετικά με τη συμπερίληψη και κινητοποίηση των μεταναστριών (ιδίως σε αγροτικές κοινότητες και από φτωχότερα περιβάλλοντα) στην εκπαίδευση, την απασχόληση και τις ευκαιρίες κατάρτισης. Το έργο περιλαμβάνει επίσης

μακροπρόθεσμες προτάσεις αλλαγής πολιτικής που μπορούν να ενσωματωθούν και να ενσωματωθούν σε διαφορετικά πλαίσια.

Πηγή:

<https://togetherwecanproject.eu/>

3. Ένα έργο που αποσκοπεί στην καλύτερη συμμετοχή των νέων στις δημοκρατικές διαδικασίες, συνδέοντας τους νέους της υπαίθρου με τους ενεργούς φορείς χάραξης πολιτικής στην πόλη. Επίσης, δημιούργησε ένα πλαίσιο για την προώθηση της δημοκρατικής συμμετοχής των νέων (16-20 ετών) που συνήθως υποεκπροσωπούνται στις αποφάσεις χάραξης πολιτικής, ως έναν τρόπο για να επιτευχθεί μεγαλύτερη δέσμευση.

Πηγή:

<https://e-participationyouth.eu/>

4. Ένα εκπαιδευτικό πακέτο για εκπαιδευτικούς, που αναπτύχθηκε από το Συμβούλιο της Ευρώπης, το οποίο περιέχει ένα πρόγραμμα εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και μεθόδων διδασκαλίας και σχεδίων μαθημάτων γύρω από την παγκόσμια ιθαγένεια, βελτιώνοντας ταυτόχρονα τις διαπολιτισμικές ικανότητες.
5. Ένα έργο που περιλαμβάνει ένα πρόγραμμα κατάρτισης για εκπαιδευτικούς στην εκπαίδευση σε θέματα παγκόσμιας ιθαγένειας και μια δωρεάν πλατφόρμα ηλεκτρονικής μάθησης με μαθήματα προσβάσιμα σε όλους τους ενδιαφερόμενους. Περιλαμβάνει επίσης κατευθυντήριες γραμμές, μια εργαλειοθήκη και ένα εγχειρίδιο για εκπαιδευτικούς που μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε διαφορετικές τάξεις σε διαφορετικά πλαίσια.

Πηγή:

<https://www.politeiaproject.eu/>

Εκπαίδευση στα ανθρώπινα δικαιώματα:

1. Ένα έγγραφο που χρησιμεύει ως μια καλή εισαγωγή στα ανθρώπινα δικαιώματα, την κατοχύρωσή τους για τον εκπαιδευτικό και παρέχει μια πανευρωπαϊκή ιδέα για το τι πρέπει να σημαίνει σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τι πρέπει να αποτιμάται στην εκπαίδευση για τα ανθρώπινα δικαιώματα, πριν αναπτυχθούν πόροι και σχέδια

μαθημάτων για το θέμα. Πρόκειται για ένα πολύ χρήσιμο εργαλείο που είναι σχετικό και εφαρμόζεται εύκολα τόσο σε τοπικό όσο και σε διεθνές επίπεδο.

Πηγή:

<https://www.coe.int/en/web/compass/introducing-human-rights-education>

2. Μια σειρά από 7 σχέδια μαθήματος, που περιλαμβάνουν ασκήσεις και παρουσιάσεις, σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα με αφηγήσεις παιδιών από όλο τον κόσμο, καθώς και σενάρια παιχνιδιού ρόλων και ταινίες για την εμπλοκή των παιδιών στο θέμα.

Πηγή:

<https://www.amnesty.org.uk/resources/teaching-pack-everyone-everywhere-human-rights-secondary-school>

Εκπαίδευση για την βιώσιμη ανάπτυξη:

1. Ένα έργο που επικεντρώνεται στην ανάπτυξη της αειφορίας, παρέχοντας στους/στις εκπαιδευτικούς τις απαραίτητες γνώσεις και τα εργαλεία για να προωθήσουν την κατανόηση των νέων για τα φυσικά συστήματα, τα αστικά τοπία και τον οικολογικό σχεδιασμό πόλεων. Περιλαμβάνει ένα πρόγραμμα σπουδών για εκπαιδευτικούς μικρών παιδιών σχετικά με την οικοδόμηση οικολογικών πόλεων, μια μεθοδολογία και εργαλεία για τους/τις εκπαιδευτικούς που μπορούν να χρησιμοποιήσουν στην τάξη και ένα διαδικτυακό κουίζ για να ελέγξουν τις γνώσεις που απέκτησαν.

Πηγή:

<https://togetherwecanproject.eu/>

2. Μια δημοσίευση που παρέχει έναν κατάλληλα εύπλαστο αριθμό πλαισίων, εκπαιδευτικών στρατηγικών σχετικά με την αειφόρο εκπαίδευση σε τυπικά ή μη τυπικά εκπαιδευτικά πλαίσια.

Πηγή:

https://www.researchgate.net/publication/232942733_A_Framework_for_Environmental_Education_Strategies

3. Το έργο αυτό επικεντρώνεται στην εκπαίδευση ενηλίκων, και ειδικότερα στη διασφάλιση ότι η βιωσιμότητα λαμβάνεται υπόψη από τους/τις εκπαιδευτές/τριες ενηλίκων καθ' όλη τη

διάρκεια της διδασκαλίας τους. Το πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα θεμάτων που έχουν μεγάλη σχέση με την περιβαλλοντική βιωσιμότητα και βοηθούν τους/τις εκπαιδευόμενους/ες τους να κατανοήσουν και να προβληματιστούν σχετικά με θέματα βιωσιμότητας.

Πηγή:

https://greenstep-erasmusplus.eu/wp-content/uploads/2023/04/The-Green-Step-Curriculum-Branded-ENG-1_compressed.pdf

Κριτική ανάλυση των αποτελεσμάτων της έρευνας:

Αυτή η κριτική ανάλυση των αποτελεσμάτων της έρευνας πεδίου και της επιτόπιας έρευνας αξιολογεί τις πηγές, τη συλλογή δεδομένων και τις προκλήσεις: Εκπαίδευση για την Παγκόσμια Ιδιότητα του Πολίτη και την Εκπαίδευση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, καθώς και τον τρόπο χειρισμού αμφιλεγόμενων θεμάτων και της μετανάστευσης στο κυπριακό πλαίσιο. Εντοπίζει τα κενά και προσφέρει συστάσεις για τη βελτίωση του εντοπισμού, της πρακτικότητας και της προσαρμοστικότητας του εκπαιδευτικού υλικού, με στόχο την ενίσχυση των περιβαλλόντων μάθησης χωρίς αποκλεισμούς και των βιώσιμων μαθησιακών περιβαλλόντων σε ολόκληρη την Ευρώπη.

1. Διαπολιτισμική εκπαίδευση:

- Οι πηγές για τη διαπολιτισμική εκπαίδευση τονίζουν τη σημασία της διαπολιτισμικής ικανότητας και τα οφέλη της, όπως οι βελτιωμένες επικοινωνιακές δεξιότητες και ο σεβασμός της διαφορετικότητας. Ωστόσο, ορισμένοι πόροι έχουν στενή εστίαση ή δεν εντοπίζονται σε συγκεκριμένα εθνικά πλαίσια, περιορίζοντας την εφαρμογή τους. Οι πρακτικές στρατηγικές για την εφαρμογή στην τάξη με διαφορετικούς μαθητικούς πληθυσμούς χρειάζονται περισσότερη έμφαση. Η προσαρμογή αυτών των στρατηγικών σε ποικίλα εκπαιδευτικά περιβάλλοντα σε ολόκληρη την Ευρώπη είναι απαραίτητη για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της πολιτισμικής δυναμικής.

2. Εκπαίδευση για τη βιώσιμη ανάπτυξη:

- Οι πηγές παρέχουν ολοκληρωμένα πλαίσια και προγράμματα σπουδών για θέματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, προωθώντας πρακτικές αειφορίας. Παρόλα αυτά, μπορεί να απαιτούν προσαρμογή σε συγκεκριμένες τοπικές προκλήσεις ή εκπαιδευτικά επίπεδα, γεγονός που υποδηλώνει την ανάγκη για πιο προσαρμοσμένο περιεχόμενο. Επίσης, δεν δίνεται έμφαση στην προσαρμογή του περιεχομένου των προγραμμάτων σπουδών σε τοπικά περιβαλλοντικά ζητήματα που αφορούν ειδικά τις ευρωπαϊκές περιφέρειες. Επιπλέον, απαιτούνται κλιμακούμενες και κατάλληλες για την ηλικία στρατηγικές για την αποτελεσματική εμπλοκή των μαθητών/τριων σε διαφορετικά εκπαιδευτικά πλαίσια, ώστε να ενισχυθεί ο αντίκτυπός τους.

3. Εκπαίδευση για την Παγκόσμια Ιθαγένεια και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα:

- Οι πηγές για την εκπαίδευση σε θέματα παγκόσμιας ιθαγένειας και ανθρωπίνων δικαιωμάτων περιλαμβάνουν μαθήματα κατάρτισης και διδακτικό υλικό που προάγουν την εκπαίδευση χωρίς αποκλεισμούς. Ωστόσο, οι προκλήσεις προκύπτουν από την ανάγκη εντοπισμού για την αντιμετώπιση εθνικών ή περιφερειακών ζητημάτων που σχετίζονται με αυτά τα θέματα. Οι πηγές συχνά δίνουν έμφαση σε θεωρητικά πλαίσια έναντι πρακτικών στρατηγικών εφαρμογής, περιορίζοντας την αποτελεσματικότητά τους στην αντιμετώπιση αμφιλεγόμενων θεμάτων σε πραγματικές συνθήκες. Απαιτούνται πιο προσαρμοσμένες προσεγγίσεις για την ενσωμάτωση τοπικών ζητημάτων ανθρωπίνων δικαιωμάτων που αφορούν τις διάφορες ευρωπαϊκές χώρες.

4. Χειρισμός αμφιλεγόμενων θεμάτων και μετανάστευσης:

- Τα εκπαιδευτικά πακέτα και τα εγχειρίδια παρέχουν στρατηγικές για την αντιμετώπιση αμφιλεγόμενων θεμάτων όπως η μετανάστευση, την προώθηση του διαλόγου και την κατανόηση μεταξύ διαφορετικών μαθητικών πληθυσμών. Παρόλο που οι πόροι αυτοί είναι περιεκτικοί, μπορεί να είναι μακροσκελείς και να απαιτούν εστιασμένη προσαρμογή για συγκεκριμένα εκπαιδευτικά πλαίσια. Υπάρχει περιορισμένη έμφαση σε τοπικές μελέτες περιπτώσεων και σε εφαρμογές των παρεχόμενων στρατηγικών στον πραγματικό κόσμο. Η ενίσχυση της πρακτικής καθοδήγησης για την εφαρμογή προσαρμοσμένη σε ποικίλα εκπαιδευτικά περιβάλλοντα και δημογραφικά στοιχεία των μαθητών/τριων είναι ζωτικής σημασίας για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητάς τους.

Συμπέρασμα:

Συνολικά, οι πηγές σε αυτούς τους θεματικούς τομείς είναι ολοκληρωμένοι και υποστηρίζονται επαρκώς από την ακαδημαϊκή έρευνα και τις βέλτιστες πρακτικές. Ωστόσο, υπάρχουν σημαντικές προκλήσεις όσον αφορά τον εντοπισμό, την πρακτική εφαρμογή και την προσαρμοστικότητα σε συγκεκριμένα εκπαιδευτικά πλαίσια. Η αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων μέσω προσαρμοσμένου περιεχομένου, πρακτικών στρατηγικών και εντοπισμένων προσεγγίσεων θα ενισχύσει την αποτελεσματικότητα αυτών των πόρων στην προώθηση της συμπεριληπτικής και βιώσιμης εκπαίδευσης σε ολόκληρη την Ευρώπη και θα δώσει στους/στις εκπαιδευτικούς τη δυνατότητα να προωθήσουν τη συμπεριληπτική εκπαίδευση, να ενισχύσουν τη διαπολιτισμική ικανότητα και να αντιμετωπίσουν σύνθετα παγκόσμια ζητήματα με ευαισθησία και αποτελεσματικότητα.

Συνολικό συμπέρασμα

Η έρευνα διεξήχθη σε πολλαπλούς θεματικούς τομείς: Αναδεικνύει τόσο τα δυνατά σημεία όσο και τις προκλήσεις που υπάρχουν στο σημερινό εκπαιδευτικό τοπίο για την ενσωμάτωση μαθητών/τριων υπηκόων τρίτων χωρών (TCN) στα τοπικά σχολεία και τις τάξεις, ιδίως στο

πλαίσιο της Σλοβενίας, της Αυστρίας, του Βελγίου, της Ελλάδας και της Κύπρου.

Θεματικές περιοχές

Οι θεματικοί τομείς παρέχουν ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο για την κατανόηση και την αντιμετώπιση των αναγκών των πολυπολιτισμικών και πολύγλωσσων τάξεων. Η Διαπολιτισμική Εκπαίδευση επικεντρώνεται στην προώθηση περιβαλλόντων μάθησης χωρίς αποκλεισμούς και σεβασμό, ενώ η Εκπαίδευση της Παγκόσμιας Ιθαγένειας προάγει την παγκόσμια νοοτροπία των μαθητών. Η Εκπαίδευση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα διασφαλίζει ότι οι μαθητές κατανοούν και εκτιμούν τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα, ενώ η Εκπαίδευση για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη εφοδιάζει τους/τις μαθητές/τριες με τις γνώσεις και τις δεξιότητες για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της βιωσιμότητας.

Δεδομένα και υλικό που συλλέχθηκαν

Η έρευνα γραφείου αποκάλυψε ένα ευρύ φάσμα πηγών, συμπεριλαμβανομένων επιστημονικών δημοσιεύσεων, εκπαιδευτικών μαθημάτων, βέλτιστων πρακτικών και εκπαιδευτικών έργων. Το υλικό αυτό υπογραμμίζει τη σημασία της διαπολιτισμικής κατανόησης, της παγκόσμιας ευαισθητοποίησης, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της αειφορίας στην εκπαίδευση. Ωστόσο, υπάρχει αξιοσημείωτη διαφοροποίηση στη διαθεσιμότητα και την ποιότητα αυτών των πόρων, γεγονός που υπογραμμίζει την ανάγκη για πιο συνεκτικό και προσιτό εκπαιδευτικό υλικό.

Κριτική ανάλυση του υλικού

Η ανάλυση των συλλεχθέντων δεδομένων προσδιόρισε διάφορα βασικά σημεία:

- 1. Ενσωμάτωση και συμμετοχή:** Ενώ οι μαθητές/τριες TCN είναι σχετικά καλά ενταγμένοι/ες στις τάξεις, η ένταξή τους σε επίπεδο σχολείου και η αλληλεπίδρασή τους με τους ντόπιους μαθητές/τριες εκτός τάξης παραμένουν περιορισμένες. Τα γλωσσικά εμπόδια, οι πολιτισμικές διαφορές και οι κοινωνικές προκαταλήψεις αποτελούν σημαντικά εμπόδια.
- 2. Εμπιστοσύνη και υποστήριξη των εκπαιδευτικών/τριων:** Οι εκπαιδευτικοί εκφράζουν διαφορετικά επίπεδα εμπιστοσύνης στη διδασκαλία των θεματικών περιοχών, με μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στα ανθρώπινα δικαιώματα και τη βιωσιμότητα από ό,τι στη διαπολιτισμική και παγκόσμια εκπαίδευση του πολίτη. Αυτό υποδεικνύει την ανάγκη για ενισχυμένη επαγγελματική ανάπτυξη και κατάρτιση.
- 3. Ανάγκες σε πόρους:** Υπάρχει έντονη ζήτηση για πιο ολοκληρωμένο εκπαιδευτικό υλικό, ιδίως στην εκπαίδευση της παγκόσμιας ιθαγένειας. Οι εκπαιδευτικοί αναγνωρίζουν την αξία αυτών των πόρων για την προετοιμασία των μαθητών/τριων για τη ζωή πέρα από την τάξη και την

καλλιέργεια μιας παγκόσμιας προοπτικής.

4. Προκλήσεις εφαρμογής: Η αποτελεσματική ενσωμάτωση των θεματικών τομέων στα εθνικά προγράμματα σπουδών δεν είναι συνεπής. Αυτό επιδεινώνεται από την έλλειψη κατάρτισης των εκπαιδευτικών/τριων, τους ανεπαρκείς πόρους και την ανάγκη προσαρμογής του υλικού στα τοπικά δεδομένα.

Ειδικά ευρήματα ανά χώρα

Τα ευρήματα αυτά αντικατοπτρίζουν τα μοναδικά εκπαιδευτικά πλαίσια, τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες που χαρακτηρίζουν κάθε χώρα, παρέχοντας μια συγκριτική προοπτική για την ενσωμάτωση των μαθητών/τριων υπηκόων τρίτων χωρών (TCN) και την εφαρμογή των θεματικών εκπαιδευτικών τομέων.

Σλοβενία:

Ενσωμάτωση και συμμετοχή

Τα σλοβενικά σχολεία επωφελούνται από ένα δομημένο πρόγραμμα σπουδών που προωθεί τη διαπολιτισμική εκπαίδευση, ενισχύοντας τη διαπολιτισμική ικανότητα και την ενσυναίσθηση των μαθητών/τριων. Παρά τη δομημένη προσέγγιση, υπάρχει σημαντική ανάγκη για πιο εντοπισμένες και πρακτικές στρατηγικές προσαρμοσμένες στις ιδιαίτερες πολιτισμικές δυναμικές των σλοβενικών τάξεων.

Εκπαίδευση και υποστήριξη εκπαιδευτικών/τριων

Οι εκπαιδευτικοί στη Σλοβενία δείχνουν μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στη διδασκαλία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της αειφορίας σε σύγκριση με τη διαπολιτισμική και παγκόσμια εκπαίδευση του πολίτη. Ωστόσο, υπάρχει πιεστική ζήτηση για προγράμματα επαγγελματικής ανάπτυξης που επικεντρώνονται στη διαπολιτισμική εκπαίδευση και την παγκόσμια ιθαγένεια για να γεφυρωθεί το χάσμα εμπιστοσύνης.

Αυστρία:

Προσαρμοστικότητα πόρων

Οι εκπαιδευτικοί πόροι στην Αυστρία έχουν σχεδιαστεί έτσι ώστε να είναι ιδιαίτερα προσαρμόσιμοι, επιτρέποντας την ευέλικτη εφαρμογή τους σε ποικίλα περιβάλλοντα τάξης. Ωστόσο, η ανάγκη για ολοκληρωμένη κατάρτιση των εκπαιδευτικών/τριων παραμένει κρίσιμη για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική χρήση αυτών των προσαρμόσιμων πόρων.

Εστίαση στη μετανάστευση

Οι πόροι απευθύνονται ειδικά στις εμπειρίες των νεαρών μεταναστών/τριων, προωθώντας τη

βαθύτερη κατανόηση των μεταναστευτικών ζητημάτων από τους μαθητές. Ωστόσο, είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι οι πόροι αυτοί είναι προσβάσιμοι σε πολλές γλώσσες, ώστε να ανταποκρίνονται στα διαφορετικά γλωσσικά υπόβαθρα των μαθητών/τριών.

Βέλγιο

Διεπιστημονική προσέγγιση

Το Βέλγιο εφαρμόζει μια διεπιστημονική προσέγγιση που ενσωματώνει τη διαφορετικότητα στη σχολική παιδαγωγική, προωθώντας τις δημοκρατικές αξίες και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Η ομοιομορφία αυτής της προσέγγισης σε διάφορα σχολεία και περιφέρειες παρουσιάζει προκλήσεις στην εφαρμογή, καθιστώντας αναγκαία την εφαρμογή προσαρμοσμένων στρατηγικών για κάθε πλαίσιο.

Εκπαίδευση για την παγκόσμια ιθαγένεια

Δίνεται μεγάλη έμφαση στην εκπαίδευση της παγκόσμιας ιθαγένειας, πηγές που ενθαρρύνουν τους/τις μαθητές/τριες να ασχοληθούν με τις παγκόσμιες προκλήσεις. Ωστόσο, υπάρχει ένα αξιοσημείωτο κενό στην πρακτική εφαρμογή της εκπαίδευσης της παγκόσμιας ιθαγένειας, το οποίο απαιτεί στοχευμένες προσπάθειες για την ανάπτυξη και διάδοση αποτελεσματικών πόρων.

Ελλάδα

Εκπαιδευτικοί πόροι

Η Ελλάδα διαθέτει ένα ευρύ φάσμα εκπαιδευτικών πόρων που δίνουν έμφαση στη διαπολιτισμική κατανόηση, την παγκόσμια ευαισθητοποίηση και τη βιωσιμότητα. Υπάρχει αξιοσημείωτη διαφοροποίηση στη διαθεσιμότητα και την ποιότητα αυτών των πόρων, γεγονός που υπογραμμίζει την ανάγκη για πιο συνεκτικό και προσβάσιμο υλικό.

Ενσωμάτωση σε σχολικό επίπεδο

Οι μαθητές/τριες TCN στην Ελλάδα είναι σχετικά καλά ενσωματωμένοι/ες στις τάξεις. Ωστόσο, η ενσωμάτωσή τους σε επίπεδο σχολείου και η αλληλεπίδρασή τους με τους ντόπιους μαθητές/τριες εκτός τάξης παραμένουν περιορισμένες, λόγω των γλωσσικών εμποδίων και των πολιτισμικών διαφορών.

Κύπρος

Τοπικές Μελέτες Περίπτωσης

Το εκπαιδευτικό υλικό στην Κύπρο περιλαμβάνει τοπικές μελέτες περιπτώσεων που παρέχουν πρακτικές γνώσεις για τη διαπολιτισμική εκπαίδευση. Ωστόσο, η ενίσχυση της πρακτικής καθοδήγησης εφαρμογής προσαρμοσμένη σε διαφορετικά εκπαιδευτικά περιβάλλοντα και

δημογραφικά χαρακτηριστικά των μαθητών είναι ζωτικής σημασίας για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας.

Κοινωνικές προκαταλήψεις και εμπόδια

Οι κοινωνικές προκαταλήψεις και οι πολιτισμικές διαφορές θέτουν σημαντικά εμπόδια στην ένταξη των μαθητών/τριων TCN. Η αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων απαιτεί την προώθηση ενός συνεργατικού περιβάλλοντος που εμπλέκει τους γονείς και την ευρύτερη κοινότητα για τη δημιουργία μιας φιλόξενης ατμόσφαιρας για όλους τους/τις μαθητές/τριες.

Συμπέρασμα

Η έρευνα υπογραμμίζει την κρίσιμη σημασία της ανάπτυξης ενός συνεκτικού και χωρίς αποκλεισμούς εκπαιδευτικού πλαισίου που να ανταποκρίνεται στις διαφορετικές ανάγκες των μαθητών/τριων TCN. Δίνοντας προτεραιότητα στη δημιουργία και διάδοση υψηλής ποιότητας, προσαρμόσιμου εκπαιδευτικού υλικού και παρέχοντας ισχυρά προγράμματα κατάρτισης των εκπαιδευτικών, το εκπαιδευτικό σύστημα στις περιοχές που ερευνήθηκαν (Σλοβενία, Αυστρία, Βέλγιο, Ελλάδα και Κύπρος) μπορεί να υποστηρίξει καλύτερα την ένταξη των μαθητών/τριων TCN. Επιπλέον, η προώθηση ενός συνεργατικού περιβάλλοντος που εμπλέκει τους γονείς και την ευρύτερη κοινότητα είναι απαραίτητη για την υπέρβαση των κοινωνικών προκαταλήψεων και τη δημιουργία μιας φιλόξενης ατμόσφαιρας για όλους τους μαθητές.

Τα ευρήματα από κάθε χώρα υπογραμμίζουν τη σημασία της ανάπτυξης προσαρμοσμένων εκπαιδευτικών στρατηγικών και πόρων που να ανταποκρίνονται στα μοναδικά πολιτιστικά και εκπαιδευτικά πλαίσια κάθε έθνους. Με την εστίαση σε τοπικές προσεγγίσεις, την ενίσχυση της κατάρτισης των εκπαιδευτικών και την προώθηση της εμπλοκής της κοινότητας, η ένταξη των μαθητών/τριων TCN μπορεί να βελτιωθεί σημαντικά, προωθώντας περιβάλλοντα μάθησης χωρίς αποκλεισμούς και σεβασμό σε όλη την Ευρώπη.

Για την επίτευξη αυτών των στόχων, είναι επιτακτική ανάγκη:

- **Ενίσχυση της κατάρτισης των εκπαιδευτικών/τριων:** Εφοδιάστε τους εκπαιδευτικούς με τις δεξιότητες και την αυτοπεποίθηση να ενσωματώσουν τη διαπολιτισμική εκπαίδευση, την εκπαίδευση της παγκόσμιας ιθαγένειας, τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη βιωσιμότητα στις μεθόδους διδασκαλίας τους.
- **Ανάπτυξη και διανομή πόρων:** Διασφαλίστε ότι το εκπαιδευτικό υλικό είναι ολοκληρωμένο, προσαρμόσιμο και προσβάσιμο για την υποστήριξη των διαφορετικών αναγκών τόσο των ντόπιων όσο και των μαθητών/τριων TCN.

- **Πρώθηση της συμμετοχικότητας:** Εφαρμόστε στρατηγικές που προάγουν τη συμμετοχικότητα τόσο σε επίπεδο τάξης όσο και σε επίπεδο σχολείου, αντιμετωπίζοντας τα γλωσσικά εμπόδια και τις πολιτισμικές διαφορές.
- **Εμπλοκή των ενδιαφερομένων μερών:** Συμμετοχή των γονέων, των κοινοτήτων και των εκπαιδευτικών αρχών στη διαδικασία ένταξης για τη δημιουργία ενός υποστηρικτικού περιβάλλοντος για τους μαθητές ΤΚΝ.

Με την αντιμετώπιση αυτών των τομέων, το εκπαιδευτικό σύστημα μπορεί να προετοιμάσει καλύτερα τους/τις μαθητές/τριες για έναν παγκοσμιοποιημένο κόσμο, προωθώντας την αποδοχή, τον σεβασμό και ένα βιώσιμο μέλλον για όλους.

Πηγές που συγκεντρώθηκαν από όλο το συλλεχθέν υλικό

Διαπολιτισμική εκπαίδευση:

- http://twohomelands.zrc-sazu.si/uploads/articles/1519734666_Vizintin_developing%20intercult_education.pdf

- https://www.varuh-rs.si/fileadmin/user_upload/PRAVNE_PODLAGE/Mednarodne_konvencije_-_Svet_Evrope___-_DRUGO/ECRI/Izobrazevalni_prirocnik_-_Ideje-pripomocki-metode_za_medkulturno_izobrazevanje.pdf (στα σλοβενικά), <https://rm.coe.int/1680700aac> (στα αγγλικά)
- <https://www.medkulturnost.si/en/about-this-project/>
- <https://www.unhcr.org/dach/at/services/publikationen/bildungs-und-trainingsmaterial/aufbrechen-ankommen-bleiben>
- <https://www.unesco.at/en/education/unesco-associated-schools-project-network/the-asap-network>
- <https://www.integrationsfonds.at/mediathek/mediathek-publikationen/publikation/forschungsbericht-bildungaspirationen-von-jugendlichen-migrant-innen-16633/>
- <https://www.erinnern.at/lernmaterialien/lernmaterialien/stories-that-move.-online-toolbox-gegen-diskriminierung/stories-that-move>
- Πλήρες άρθρο: Η περίπτωση της Αυστρίας και της Ιρλανδίας (tandfonline.com): Προετοιμάζοντας τους εκπαιδευτικούς για τη διαφορετικότητα: πώς τα συστήματα εκπαίδευσης εκπαιδευτικών ανταποκρίνονται στην πολιτισμική ποικιλομορφία - η περίπτωση της Αυστρίας και της Ιρλανδίας (tandfonline.com)
- <https://www.suedwind.at/digitale-bibliothek/migration-entwicklung/>
- https://library.oapen.org/bitstream/handle/20.500.12657/59858/9781003345275_10.4324_9781003345275-4.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- <https://digitalcollections.sit.edu/cgi/viewcontent.cgi?referer=&httpsredir=1&article=1000&context=sop&s#page=33>
- <https://idealenglish.jp/2020/12/24/developing-intercultural-competence-a-lesson-plan/>
- <https://mygrants.it/en/tocl/>
- <https://www.volumeproject.eu/challenge-page/78aa915a-bf51-41dd-98b8-93e449c19fb7>
- <https://schoolsforall.org/>
- <https://theewc.org/projects/integration-of-refugee-children-in-greek-schools/>
- [https://www.unicef.org/greece/media/3561/file/Programme%20Brief:%20%E2%80%9CAll%20Children%20in%20Education%E2%80%9D%20\(ACE\),%20%20September%202021-April%202023.pdf](https://www.unicef.org/greece/media/3561/file/Programme%20Brief:%20%E2%80%9CAll%20Children%20in%20Education%E2%80%9D%20(ACE),%20%20September%202021-April%202023.pdf)
- https://www.researchgate.net/publication/233751983_How_'Intercultural'_is_Education_in_Greece_Insights_from_policymakers_and_educators
- <https://qa.auth.gr/en/class/1/600148500>
- <https://www.uantwerpen.be/en/centres/centre-expertise-higher-education/didactic-information/teaching-tips/supervision--support/intercultural-context/>
- <https://www.epo.be/nl/boeken/9789462672505>
- <https://doi.org/10.1177/0022022117698040>

Εκπαίδευση της παγκόσμιας ιθαγένειας:

- <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000367542> (στα σλοβενικά),
<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000232993> (στα αγγλικά)
- https://www.humanitas.si/wp-content/uploads/2020/12/Celostni-okvir-GU_web_final.pdf (στα σλοβενικά),
<https://arok.cz/wp-content/uploads/2021/02/Global-Learning-in-Subject-Teaching-FrameworkToolkit.pdf> (στα αγγλικά)
- <https://www.aspnet.si/projekti/2021-2022/drugacnost-nas-bogati.html> (μόνο στα σλοβενικά)
- <https://www.politeiaproject.eu/>
- https://www.aau.at/wp-content/uploads/2018/10/Unesco-Broschure_engL_Online2_12.pdf
- <https://www.coe.int/en/web/north-south-centre/the-global-education-week>
- <https://www.startthechange.eu/>
- https://www.startthechange.eu/wp-content/uploads/2021/03/teach_the_change_8_steps.pdf
- <https://library.oapen.org/bitstream/handle/20.500.12657/37361/978-981-15-3887-2.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/00071005.2018.1533098>
- <https://togetherwecanproject.eu/>
- <https://e-participationyouth.eu/>
- http://www.brights-project.eu/wp-content/uploads/2017/02/BRIGHTs-COURSE_CURRICULUM.pdf
- <http://www.brights-project.eu/en/results/brights-course/>
- [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2023/747459/EPRS_BRI\(2023\)747459_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2023/747459/EPRS_BRI(2023)747459_EN.pdf)
- https://migrant-integration.ec.europa.eu/integration-practice/citizenship-education-guldberg-school_en
- https://migrant-integration.ec.europa.eu/sites/default/files/2011-06/itpr_21131_8619438.pdf
- <https://researchportal.vub.be/nl/studentTheses/hoe-wit-is-ons-curriculum-eeen-dekoloniale-analyse-van-het-curriculum>
- <https://beglobal.enabel.be/nl/>

Εκπαίδευση στα ανθρώπινα δικαιώματα:

- <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/0305724940230311>
- <https://www.clovekovepravice.si/en/themes/>

- <https://skupnost.sio.si/course/view.php?id=2111#>
- <https://www.gov.si/en/registries/projects/our-rights/#:~:text=The%20objective%20of%20the%20Our,respecting%20the%20rights%20of%20others>
- https://www.researchgate.net/publication/358997786_Children%27s_and_young_people%27s_human_rights_education_in_school_cardinal_complications_and_a_middle_ground
- <https://www.etc-graz.eu/materialien/handbuch-menschenrechte-verstehen/>
- <https://www.amnesty.org.uk/resources/teaching-pack-everyone-everywhere-human-rights-secondary-school>
- <https://www.coe.int/en/web/compass/introducing-human-rights-education>
- <https://www.nchr.gr/en/education.html>
- <https://www.ohchr.org/sites/default/files/Documents/issues/education/training/actions-plans/Greece.pdf>
- https://www.unhcr.org/gr/viomatiki_mathisi & [PDF](#)
- <https://www.openbook.gr/drastiriotes-viwmatikis-mathisis-sta-anthrw-pina-dikaiwmat-a-kai-ta-dikaiwmata-twn-prosfygwn/>
- <https://iep.edu.gr/el/thematiki-evdomada-2018-2019/foreis-them-evd/foreis-dimokratikis-synyparksis/eudec-greece-sympraksi-sxoleion-gia-ti-dimokratia-stin-ekpaidefsi>
- <file:///C:/Users/maria/Downloads/%CE%95%CE%9A%CE%A0%CE%91%CE%99%CE%94%CE%95%CE%A5%CE%A4%CE%99%CE%9A%CE%9F%20%CE%A5%CE%9B%CE%99%CE%9A%CE%9F.pdf>

Εκπαίδευση για τη βιώσιμη ανάπτυξη:

- https://www.researchgate.net/publication/350996622_Od_kolonialnega_ucenja_do_izo_brazevanja_za_trajnostni_razvoj_Pregled_izbranih_konceptov_izobrazevanja_o_globalni_soodvisnost (διαθέσιμο μόνο στα σλοβενικά)
- <https://ekosola.si/wp-content/uploads/2019/10/Zbornik-Grosuplje-8.10.2019.pdf> (διαθέσιμο μόνο στα σλοβενικά)
- https://www.zrss.si/wp-content/uploads/2023/06/10_AndrejaAhcin.pdf (προσβάσιμο μόνο στα σλοβενικά)
- <https://advocate4environment.vejle.dk/>
- <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1747938X19305561>
- https://library.oapen.org/bitstream/handle/20.500.12657/39551/2020_Book_ConceptualizingEnvironmentalCi.pdf?sequence=1#page=240
- https://greenstep-erasmusplus.eu/wp-content/uploads/2023/04/The-Green-Step-Curriculum-Branded-ENG-1_compressed.pdf
- https://www.researchgate.net/publication/232942733_A_Framework_for_Environmental_Education_Strategies
- https://unece.org/DAM/env/esd/Implementation/NIR_2018/Preface_final_GR.pdf

- <https://zero-waste-hub.eu/login/index.php>
- <https://unece.org/sites/default/files/datastore/fileadmin/DAM/env/esd/GoodPractices/Submissions/Countries/Greece/SCPT/GPgreeceSummSchookEKEPEK.pdf>
- <https://www.ellet.gr/en/project/sustainable-greek-school/>
- <https://aeiforosxoleio.wixsite.com/website> (μόνο στα ελληνικά)
- <https://www.vrt.be/nl/edubox/>